

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Letnik 55. Telefon št. 220.

48. številka

Maribor, dne 24. novembra 1921.

55. letnik.

Njihovo orožje so psovke in laži.

Ptič se spozna po petju, človeka po govorjenju. Poštenjak ne laže in ne psuje. Komur služi za orodje in za orožje laž, psovka in sramotilka, ta sam sebe obsoja pred poštenimi ljudmi.

Kakega orožja se postredujejo kolovodje Samostojne kmetijske stranke. V zadnji številki Slov. Gospodarja smo objavili pismo, ki ga je poslanec Urek pisal našemu odgovornemu uredniku poslancu Pušenjaku. Pismo je jasno in glasen dokaz nasilnega, naravnost fašistovskega mišljenja, s katerim je prešinjen Urek in katero dobiva izliv v surove groznje, nevredne kofičkaj omikanega človeka.

Tako nastopajo ljudje, kojih stvar propada. S strahom gledajo ta propad in ga ne morejo zadržati. Cim bolj propadajo, tem globlje padajo tudi sami. Ker poštenih sredstev nimajo, da bi z njimi razpolagali, se poslužujejo slabih in nepoštenih: groznje, psovke in laži.

„Kmetijski list“, to vzorno in zvesto zrcalo samostojnih kolovodij, v svojem zadnjem broju kar mrgoli psovke in laži. Psuje in zasramuje, kakor da je docela izgubil se isto trohico pameti, ki je bila ntegov skromni deček. Naš list psuje z prasetine, naše poslance s cučki, o naših pristaših sodi, da so slabši kot norci v norišnici. Kaj ne da, duhteče cvetlice z vrta samostojne olike. Vidi se, da „Kmetijski list“ spretno in s strokovnjaško odločnostjo nadaljuje dedščino surovosti, nesramnosti in lažljivosti, prevzeto po rajnem nemškutarskem „Štajercu“.

Kako zna to samostojno trobilo za žepno pravdo sukati laži umazan meč dokazuje zopet v zadnjem broju, ko z debelimi in daleč vidnimi pismenkami piše, da je vojaški rekvizicij, odvzemanja konjev in vozov kriv — dr. Korošec. Naša stranka z dr. Korošcem na čelu je bila tista, ki se je prva obrnila do vojnega ministra in na to do ministrskega predsednika Pašiča z zahtevo, da se takoj odredi demobilizacija ter vrnejo ljudem konji in vozovi. Samostojni, ki so po ministru Puclju glasovali za demobilizacijo ter za demobilizacijo niso genili z mezincem, bi zdi radi ljudsko nevoljo, ki je med našim narodom splošno zavladala proti njim, odvalili od sebe in navali na našo stranko, zlasti na dr. Korošca.

Dr. Korošec, tako trdi „Kmetijski list“, je bil minister in celo ministrski podpredsednik, ki je bil srbski vojaški zakon, po kojega določbah se

vršijo rekvizicije, odvzemanje konjev in vozov, razširjen na celo državo. To se je zgodilo dne 19. avgusta leta 1919 z naredbo ministrskega sveta, ko jo je odobril in sopolpisal — baje tudi dr. Korošec. Tu se je „Kmetijski list“ po svoji stari navadi na debelo in na široko zlagal.

Dr. Korošec 19. avgusta 1919 ni več bil minister. Protičevno ministrstvo v katerem je dr. Korošec bil podpredsednik, je koncem julija 1919 dalo ostavko, katera je bila od regenta sprejeta 30. julija 1919. Vlado je sestavil demokrat Ljuba Davidovič iz demokratov in socijalnih demokratov.

V tej vladi je bil slovenski demokrat dr. Kramer, slovenski socijalni demokrat Tone Kristan in socijalna demokratska Korač in Bukšeg. Prva seja te vlade je bila 18. avgusta.

Je torej velika in nesramna laž, da je dr. Korošec bil 19. avgusta 1919 minister ter da je z njegovim odobrenjem in podpisom bil srbski vojaški zakon razširjen na Slovenijo. Vlado so takrat imeli v rokah demokratje, veliki prijatelji in podporniki samostojnežev, in socijalni demokratje. Ako bi ta kralj že bil samostojni v narodnem predstavništvu v Beogradu, bi seveda po kakšnem Puclju glasovali za razširjenje srbskega vojaškega zakona na celo državo.

Samostojni bi se torej radi pomagali z lažjo. Laž pa je slab zaveznik in največ škoduje tistemu, ki se nje poslužuje. Samostojne so pokopala njihova protiljudska dejanja, zadušile pa jih bodo njihove grde psovke in nesramne laži.

Socijalni demokratje hočejo ribariti.

Občno nezadovoljnost s samostojno po deželi izrabljajo med malimi kmeti, viničarji in kmetiskim delavstvom socijalni demokratje, češ: le v naše vrste, tudi mi smo v opoziciji ter se borimo na vso moč proti sedanji vladi.

Da bodo pa poznali naši mali kmetje, viničarji in kmetško delavstvo socijaldemokratsko borbo s sedanjo vlado, bomo omenili našim čitateljem samo par dejstev izza najnovejše zgodovine socijaldemokratske politike.

Vsacemu Slovencu je dobro znan vodja slovenske socijaldemokratije, znani milijonar Tone Kristan, ki je svojčas ministroval v takozvani demokratsko-socijalistični vladi žalostnega spomina!

V vladnem objemu z demokracijo je spoznal Kristan, koliko vsestranskih zemeljskih dobrot zna preskrbeti člo-

veku demokratska gospoda, ako jej kdo obljubi pomoč ter podporo pri njenem vladnem početju.

Gospod Anton Kristan je poslal tak ljubljenece demokratov, da so ga napravili ravno ti za takozvanega direktorja na nepreglednem veleposestvu bivšega nadvojvode Friderika v Belju ki sicer sedaj kot državna last ne nosi nič državnih blagajin, pač pa njegovemu upravitelju Kristanu večkratne milijone na leto.

Za milijonsko profitarsko mesto beljskega direktorja je bila gotova bogzna koliko prošnikov iz radikalnih ter demokratskih vrst, a dobil ga je edino slovenski socijalist Kristan po zaslugi demokratov. Zakaj da so demokratje pusili ravno Kristana k beljskem koritu, so pač dobro vedeli, da jim bosta on in cela socijaldemokratska stranka hvaležna za podarjeno dobroto.

Hvaležnost socijaldemokratov na pram demokratom smo opazovali za časa delovanja ustavodajne skupščine. V konstituenti so sicer socijalisti nastopili kot opozicionalki, a ne kot avtonomisti, pač pa kot centralisti svojega kova — pripravljene glasovati za radikalno-demokratsko ustavo, ako bi jej pretila nevarnost manjšine pri glasovanju.

Da se lahko zanaša sedanja vlada na pomoč od strani socijaldemokratov v slučaju kakšne manjšinske nevarnosti, tega dejstva se zavedajo demokrati in radikali še danes in so tudi testamentirali socijalistom v znak hvaležnosti vse, komunistom odvzete delavske domove in tiskarne.

Komunističnega premoženja ni po ukrepu sedanje vlade postala deležna nobena druga stranka, kot ravno socijalni demokratje, na katerih parlamentarno pomoč lahko vlada računa še danes.

Gospod Kristan je postal po zaslugi demokratov milijonsko plačani direktor v Belju in seve je zagotovil kot tak tudi socijalističnim kasam izdatno denarno pomoč. Demokratje in radikali so izročili socijalistom komunistično premoženje. Za obe ti dve neprecenljivi dobroti od zgoraj je bilo potreba, da pokaže socijalna demokracija še posebni znak hvaležnosti.

Dne 6. novembra se je vršila v Beogradu prva redna seja socijaldemokratske zajednice, katere so se udeležile socijalistične stranke iz cele naše kraljevine. Pri tej priliki so se spomnili, socijalpatrijotski voditelji demokratskega centralizma, kateremu so se globoko poklonili kot znak hvaležnosti v posebnih resolucijah.

Glede notranje ureditve naše države so se postavili socijalni demokrat-

je čisto jasno na stališče vladnega centralizma. Avtonomije posameznih zgodovinskih pokrajin odklanjajo odločno Ravno tako so se tudi izrekli proti reviziji sedanje ustave, ga avtonomističnem programu, kateri se bodo upirali z vsemi močmi. Rdeče glave so se izrekle konečno tudi samo za en parlament in eno vlado na čelu države.

Kot samostojni kimavci, krenili so tudi naši socijalni demokratje sedaj očitno ter jasno na pot radikalno-demokratskega centralizma, dasi še doma v Sloveniji trobentajo med svojimi pristaši na republikanski rog. Take politične breznačajnosti in demagogije so zmožni le kupljeni ter podkupljeni ljudje kot slabostojni in socijalpatrijotje; prvi so prodali slovenskega kmeta centralizmu za 100 milijonov, drugi vklepajo v centralistične verige malokmetске in delavske mase za Kristanovo Belje in komunistično erbijo.

Kmetje, viničarji ter delavci, pozor, pred kupljenimi političnimi agenti iz tabora socijalpatrijotov!

Kmetško ljudstvo ali boš izpregledalo?

Samostojni in liberalci so sklenili ustavo in po tej ustavi so predložili sedanjo postavo o razdelitvi države v 26 okrožnih oblasti. Kaj bodo stale te oblasti naše davkoplačevalce? Odgovor daje sledeči račun: Iz pokrajinske oblasti dobilo 100—120 rodbinskih hleva, da poizvejo, ali bi za mariborsko oblast dohili 100—120 rodbinskih stanovanj in približno nekaj nad polovico toliko sobic. Iz tega lahko sklepati, da bo nova mariborska oblast imela okroglo 200 uradnikov. En uradnik stane sedaj državo okroglo 40 tisoč kron na leto.

Ker bp po volji samostojnežev in liberalcev takšnih oblasti 26 v državi in so srbski uradniki še boljše plačani kakor naši, bo to okroglo 120 milijonov novih izdatkov na leto. Ta blagor prinaša Samostojna z liberalci — davkoplačevalcem, socijalni demokratje pa so sklenili zadnjič v Beogradu, da ta centralizem podpirajo. Zaspeljenci! Le še volite samostojneže in socijalne demokrate!

Davkoplačevalci, pozor!

Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da začnejo cenilne ozir, prizivne komisije, ki so bile izvoljene dne 25. septembra delovati s 1. decembrom. Te komisije bodo dobile v pretres prizive in napovedi o dohodnini in vojnem davku. Radi tega je nujno potrebno

Zaklad na otoku.

Za angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Morje je odtekalo v močnem toku proti zapadu in nato proti jugu skozi ožino, odkoder smo tisto jutro prišli. Celo neznatni valčki so bili nevarni našemu preobloženemu čolnu. Najhujše pa je bilo, da nas je tok zanašal iz smeri, proti jugu, v stran od našega prvega izkrališča za obrežje ovinikom. Če bi se vdali toku, ki nas potegnil v bližino čolnov, ki so jim pustili uporniki ob bregu.

In ti so utegnili vsak čas priti — „Ne morem obdržati smeri proti kočli!“ sem rekel kapitanu. Jaz sem krmaril, on in Tom pa sta veslala ker sta bila spočita. „Tok nas zanaša na zapad, mi pa moramo proti severu! Ali ne morete veslati nekoliko krepkeje?“

„Prevrnila bi čoln! Obračajte krmilo, prosim, tako dolgo, da pridete v pravo smer!“

Poskušal sem in opazil, da nas je nesel tok proti zapadu, če sem držal krmilo proti vzhodu. Ker bi bili morali pluti proti severu, da pridemo k

koči, smo se torej pravokotno oddaljili od naše smeri.

„Na ta način ne pridemo nikoli na naš prostor, temveč naravnost v upornikom v roke!“ sem obupal.

„To je v temle nesrečni morskem toku edina smer, ki jo moremo pluti — in držati se je moramo!“ je odvrnil kapitan. „Kdo ve, kam bi nas zanesel tok, če bi se mu prepustili — brez odpora! Upajmo, da ob obrežju voda ne odteka s tako močjo! Veslali bomo ob njem navzgor —!“

„Tok že pojemal!“ je pripomnil Gray.

Hvala vam!“ sem dejal, kakor bi se ne bilo nič pripetilo med nami. Molče smo se sporazuneli, da mu ne bomo očitali njegovega upornega obnašanja in ravnal z njim, kot z nam enakim.

Pridno smo se trudili proti obali. — Kar začne spet kapitan in njegov glas je bil nekoliko izpremenjen.

„Top!“ je dejal.

Vzeli smo namreč iz Bristolu seboj tudi ladijski top in streljivo, za slučaj, da bi nas kje na morju napadli roparji.

„Tudi jaz sem že mislil nan“, sem odgovoril. — Gotovo je mislil kapitan

na obstreljevanje koč. „Ne morejo ga spraviti na otok, in če bi ga tudi, ne dobijo ga skozi goščo —!“

„Poglejte k „Hispanioli“, gospod zdravnik!“ je popravil kapitan moje mnenje.

Res —! Vseh pet se je mačelo okrog topa. Slekli so mu sukno, kakor so pravili težkemu, nepremožljivemu platu, v katerega je bil zavil.

„Ali mislijo obstreljevati naš čoln?“

Strahoma sem se spomnil, da smo perili na krovu „Hispaniole“ streljivo za top, krogle in zaboje s smodnikom —

Bojke so bili oboroženi nego mi!

In povrh je še Gray s hripavim glasom pripomnil:

„Israel Hands je bil Flintov najboljši topničar —!“

Naj se je zgodilo, kar se je hotelo, krmarili in veslali smo z vsemi močmi. Tok je bil slabejši in obrnili smo se na sever proti našemu izkrališču.

Toda sedaj je čoln obračal svojo široko stran proti „Hispanioli“ in nutil topu cilj, razsežen kakor škednieva vrata.

Videl in tudi čul sem, kako je tisti od žganja v lice zardeli zlikovec,

Israel Hands, prinesel odnekod topovsko kroglo in jo vrgel ob krov, da je zabobnelo.

„Kdo izmed vas je najboljši streljalec?“ je vprašal kapitan.

„Gospod Trelawney! Na vsak način!“ sem rekel.

„Gospod Trelawney, ali vas smem prositi, da vzamete enega teh ljudi od tamle na muho? — Handsa, ako je to mogoče!“ je dejal kapitan.

Trelawney je bil hladen ko jeklo. Pogledal je po kresitu svoje puške.

„Ampak, prosim, rahlo, gospod graščak, sicer se prevrnemo! Vi pa mirujte z vašimi vesli, da bo varneje meril!“

Graščak je dvignil puško, veslanje je prenehalo in legli smo na drugo stran čolna, da smo ga obdržali v ravnotežju.

Vse je bilo tako dobro prenišano in storjeno, da nismo zajeli niti kaplice vode.

Uporniki na ladji so medtem pomerili top. Najbolj izpostavljen je bil Hands, ki je stal pri ustju z basavnikom v roki.

Pa nismo imeli sreče. Kajti v trenutku, ko je Trelawney sprožil, se je Hands sklonil, krogla je šla čez njega

za vsacega, ki je podvržen plačevanju dohodninskega davka:

1. Da se takoj obrne do kakega člena cenilne komisije,

2. da temu članu cenilne komisije natančno s podatki in številkami razloži vse potrebno glede priziva ali napovedi dohodkov in izdatkov. Brez natančnih podatkov člani komisije ne bodo mogli braniti posameznega davkoplačevalca pred pretiranim predpisom dohodninskega in vojnega davka.

3. Zaupnike naše stranke prosimo, da vse to takoj naznanijo prizadetim našim ljudem, da se bodo znali pravočasno braniti pred pretiranim predpisanimi davčnimi zneski.

4. Naše člane komisij pa prosimo, da se zrtvujejo za naše ljudi ter da redno nodijo k sejam cenilnih in prizivnih komisij. Podatke, ki jih dobijo od prizadetih davkoplačevalcev glede prizivov in napovedi, naj vsak vzame seboj k sebi, da ima tako vse podatke v rokah.

5. Seje cenilnih in prizivnih komisij se bodo vršile takole. Predsednik je davčni uradnik. Za vsak okraj je določen poročevalec, kateri bo pri sebi predložil vse pravilno vložene prizive. Ta bo tudi poročal, kako je sestavil rešitev ali odgovor na ta priziv. Ake naš član komisije vidi, da davčni uradnik ni pravilno rešil rekurza in da se prizadetemu davkoplačevalcu godi krivica, mora član komisije ugovarjati. Samo ugovor pa nič ne pomaga. Vložiti mora protipredlog in na podlagi podatkov in števil dokazati, da je davek odmerjen po predlogu uradnika previsok, ozir., da je uradnik dohodke dočelnika previsoko izdatke pa prenizko računal. Član komisije mora zahtevati, da se vsaka stvar in vsak predlog ki ga stavi, tudi člene na zapisnik. Paziti mora, da pri glasovanju glasuje res tudi s svojimi tovariši vred za predlog, ki ga je stavil.

Zavarovanje proti toči.

Koncem tega meseca, bo prvokrat zboroval poljedelski svet v Beogradu, kateri se je pred kratkim sestavil in šteje 30 članov. 18 članov so imenovali združne in kmetijske organizacije 12 članov pa imenuje poljedelski minister. Slovenci imamo tri zastopnike in sicer gg. J. Lah (zastopnik Kmetijske družbe), J. Lesničar (zastopnik Zadržne zveze v Celju) in Pušenjak (zastopnik Zadržne zveze v Ljubljani).

V prvi seji se bo razpravljalo o pomoči v slučaju toče, o zavarovanju živine, o kmetiskem kreditu itd. O vseh načrtih bomo obvestili potom časopisja naše ljudstvo in želimo, da naše organizacije označijo svoje stališče in obvestijo tajništvo stranke ali pa zastopnika naše organizacije.

1. Glavne točke iz zavarovanja proti toči.

V rokah imamo načrt zakona o pomoči v slučaju toče, katerega glavne točke priobčujemo v naslednjih vrstah.

Pomoč v slučaju toče je obvezna in se dobi potrebna sredstva potom stalne državne doklade, katero plaču-

jejo vsi davkoplačevalci kot procent, celokupne vsote državnega neposrednega davka. Potrebno je, da prinašajo materijalne žrtve vsi državljani, ker je nujno potrebno odpraviti, oziroma omiliti, socialno bedo malega posestnika, povečati produkcijo žita, s tem zmanjšati cene živil in popraviti vrednost našega denarja. Podatke o škodi, katero povzroči toča, sestavlja poljedelsko ministrstvo in dostavi iste vsako leto najpozneje do 1. novembra finančnemu ministrstvu.

Ko prejme finančno ministrstvo vse podatke, določi, koliko odstotkov državnega neposrednega davka znaša doklada ter izračuna isto za vsakega davkoplačevalca. Komisije pregledajo in precenijo vso škodo, poljedelsko ministrstvo ugotovi škodo, finančno ministrstvo da nalog davčnim uradom, da do konca budžetskega leta izplačajo ugotovljeno škodo. Ako lastnik posestva, ki je manjše kakor 5 ha, izključno od tega živi, se more njemu takoj po cenitvi izplačati kot predjem 50% dognane škode iz rezervnega fonda za izplačilo škode po toči, kateri znaša 100 milijonov dinarjev. S tem fondom razpolaga poljedelski minister in prispeva v istega država dve leti zapored 50 milijonov dinarjev. Obresti tega fonda se uporabljajo za podporo v slučaju toče in se le preostali znesek ugotovljene škode pobira kot doklada k neposrednemu davku. Dobljen predjem se mora fondu vrniti. Lastnik posestva, katero je pobila toča, mora najpozneje tekom 48 ur po toči pismeno ali ustmeno obvestiti občinski urad. Občinski urad mora tekom 24 ur po prijavi prijavit škodo drž. kmet. organom v okraju, oziroma ako istih ni, okr. oblast. Okrajne oblasti morajo brzojavno obvestiti pristojne organe poljedelskega ministrstva, ti pa ministrstvo samo. Ministrstvo mora najdalje tekom 24 ur odrediti komisije za cenitev škode. Komisije obstoje iz treh članov in sicer mora biti eden državni kmetijski uradnik iz okraja, v katerem je pobila toča, eden finančni (davčni) uradnik iz okraja in eden kmetijski strokovnjak (ekonom) iz dotične ali sosedne občine.

Vse stroške teh komisij nosi poljedelsko ministrstvo. Komisije smejo početi z delom, še le po preteku 5 dni, odkar je pobila toča, izvršeno pa mora biti delo najpozneje tekom 10 dni. Ako pobije toče vinograde in sadonosnike za časa trgatve, mora komisija začeti z delom pred določenim rokom. Pravice do odškodnine v slučaju toče nimajo lastniki občinskih, okrožnih, državnih, samostanskih in cerkvenih posestev, ako iste te ustanove same obdelujejo, lastniki sadonosnikov in vinogradov, kateri so nasajeni z direktno rodečimi hibridami ameriške trte, končno posestniki, ako celokupna škoda po toči ne znaša več ko 20% cene žetve ali trgatve. Tudi zgubijo pravico do odškodnine posestniki, ako niso v desetih dneh po začetku žetve klub lepemu vremenu žetve izvršili, ako je po končani žetvi ali trgatvi padla toča, ako določene odškodnine tekom dveh let ne dvignejo.

pravil, kar je nam škodoval. Edina nevarnost za sedaj je bil top.

„Če je mogoče“, je dejal graščak, „ali bi ustavili čoln, da spet vzamem enega na muho —?“

Pa videti je bilo, da se uporniki na ladji prav nič niso dali motiti v svojem opravku. Niti ozrli se niso za padlim tovarišem, ki pa sicer ni bil mrtev. Opazil sem, da se je vlekel preko krova v stran na varno.

„Pozor!“ je kričnil graščak.

„Stojte!“ je zapovedal kapitan. In oba s Tomom sta se nastonila nazaj, da se je ves zadnji del čolna nagnil v vodo.

In v tistem trenutku so ustrelili na ladjo —

To je bil prvi strel, ki ga je čul Jim Graščakove puške sploh ni slišal.

Kod je zletela krogla, tega nobeden izmed nas ni vedel. Mislim, da preko naših glav, in veter, ki ga je naredila, je bil morebiti tudi nekolič kriv nesreče, ki nas je sedajle zadela —

Najprvo je bil v vodi zadnji del čolna, kjer sta sedela kapitan in Tom. In v hipu se je pogreznil ves čoln tri čevlje globoko na dno plitvine —

Ako komisija za cenitev škode dožene, da se more njive, kojih setev je uničila toča, posejati z drugimi posevki, ki se isto leto obrode (n. pr. ajda), ne dobe poškodovanci odškodnine, nego samo povrnitev stroškov za seme in obdelovanje. Pri določitvi škode se najprej dožene množina pridelka, ki bi se dobil na posestvu, ako bi ne bilo toče, ta pridelok se ceni po tržni ceni. Od dobljenega zneska se odbije vrednost preostalega pridelka in vsi stroški dela do žetve oz. trgatve, katera še niso izvršena. V slučaju, da bi vsota vseh škod v državi bila večja kakor neposredni davki, se procentualno zmanjšajo vse škode do zneska kateri je enak znesku neposrednih davkov. Za eno in isto posestvo na isti njivi se ne more, četudi bi toča večkrat pobila, odškodnina samo enkrat zahtevati; isto velja tudi za sadonosnike. Za vinograde, če iste večkrat toča pobije, se more cenitev izvršiti največ dvakrat v istem letu.

Odškodnine za škodo po toči ne more zarubiti noben upnik, niti ne država za ostale davke. Pritožbe proti rešitvi poljedelskega ministrstva se morajo vlagati pri višjem administrativnem sodišču. Ko stopi ta zakon v veljavo, prenehajo veljati vse odredbe glede odpisa davka v slučaju škode po toči.

2. Pomisleki proti zak. načrtu.

Kako se glasi načrt zakona! Treba bo v marsičem spremeniti ta načrt, ako bodo v obč. poljedelci pristali na ta način zavarovanja proti toči. Za naznanilo škode se določa preveč inštan. Več ko dovolj je, če naznani občina okr. glavarstvu, odnosno kmet. strokovnjaku pri istem, slučaj toče: okrajno glavarstvo naj brzojavno obvesti poljedelsko ministrstvo. Kreta in popočma neopravičeva ter krivična je določba, da se odškodnina ne prizna lastnikom občinskih, okrajnih, okrožnih, državnih, samostanskih in cerkvenih posestev, ako ista te ustanove same obdelujejo, ker morajo plačevati doklado za povrnitev škod po toči, same pa niso deležne odškodnine, ker tvorijo dohodki iz posestev za marsikatero navedene ustanove glavni vir dohodkov in ker bi te ustanove v slučaju, da se toča ponavlja par let prišle v najtežje gospodarske neprilike.

To določbo gotovo niso narekovali gospodarski, temveč čisto drugi razlogi! Da se mora škoda pravilno preceniti, spada v komisijo kot zastopnik občine starejši izkušen kmetovalec, ki natanko pozna gospodarske razmere v občini boniteto zemljišč in ve preceniti škodo. Vsa čast pred absolventi kmet. šol, a istih ni v vseh občinah na razpolago, povrhi so na razpolago le mlajše moči, katera še nimajo dovolj prakse in bi ne mogle popolnoma pravilno preceniti škode. Najboljše bo, da obč. odbor imenuje tri starejše, izkušene kmetovalce, iste javi okr. glavarstvu, katero izbere v slučaju potrebe enega izmed teh treh mož kot cenilca.

Vlad. Pušenjak.

Kapitan in jaz sva stala na nogah z obrazom drug proti drugemu. Tovariši pa so strmoglavili v vodo in vsi mokri in sopihajoči prišli spet na površje.

Večje nesreče pri vsem tem ni bilo. Nikdo ni utonil, morje je bilo zelo plitvo in do obrežja ni bilo daleč. Pa vse naše zaloge so bile na dnu morja in kar je bilo še hujše, izmed pet naših pušk so bile le še tri za rabo. Jaz sem svojo zagrabil v trenutku, ko se je potapljal čoln, in jo dvignil nad glavo, kapitan pa je nosil svojo obešeno preko rame in sicer kot moder in previden človek s kresilom navzgor. Druge puške so padle — v vodo.

Da je bila nezgoda popolna, so se v tem hipu oglasili uporniki med obrežnim drevjem.

V nevarnosti smo bili, da nas odrežejo od koče. Pa bolj se smo se bali, da bi Hunter in Jack, ki sta bila na straži za plotom, izgubila glavo, če bi ju vseh šest upornikov naenkrat napadlo

(Dalje prihodnjič.)

Katoliško ljudstvo celjskega okraja!

Katoliško tiskovno društvo v Mariboru je vložilo pred dvema letoma prošnjo za koncesijo tiskarske obrvi v Celju. O rešitvi te prošnje blizu dva leti ni bilo ne sluha ne duha. Ko se je osebno podregalo na okrajnem glavarstvu v Celju, se je reklo, da se je prošnja izgubila! Končno pa so prošnjo vendarle našli baje zaprti v miznici bivšega mariborskega vladnega komisarja dr. Poljanca, ki ni smatral za vredno, da bi bil prošnjo rešil. Sedaj po 26 mesecih je vendar prišla rešitev. Prošnja se je seveda odbila, kakor je bilo pričakovati. Da bi demokratski režim podelil katoliškemu podjetju tiskarsko koncesijo, bi bil skoro že čudež! Pa najimenterneje je, da — proti tej odločbi ni priziva! Proti vsaki odločbi prve inštanice je dozdej še bil priziv!

Katoliško ljudstvo! Ali se ti niso še odprle oči? Ali ne vidiš, da demokrati in samostojneži branijo ustanovitev katoliške tiskarne, ker se bojijo, da bi se širile med ljudstvom krščanske knjige in krščanski časopisi. Če bi se ustanovila v Celju katoliška tiskarna, bi začel tam lahko izhajati katoliški časopis. Tega pa brezverski liberalci in lažnjivi samostojneži ne pustijo, zato se tiskarna ne sme ustanoviti. Za socialnodemokratsko tiskarno je bila krajevna potreba in za njo se je dobila koncesija, za katoliško tiskarno pa v Celju ni prostora in krajevne potrebe!

Katoliško ljudstvo celjskega okraja! Spreglej in obrni hrbet samostojnim lažnjivcem in liberalcem, ki pravijo, da niso proti Cerkvi in proti veri, delajo pa drugače! Katoliška tiskarna v Celju se bo ustanovila! Kmalu bo konec demokratsko-samostojne nasilne vlade in zapihal bo zopet drug veter! Med tem pa, katoliški možje in žene, mladeniči in dekleta, na delo, da zberete prepotreben tiskovni sklad! Nabirajte doneske za Katoliški tiskovni dom! Ako bo Cirilova tiskarna v Mariboru trdna in močna, bo v ugodnem času lahko osnovala tudi svojo podružnico v Celju. Tiskovni sklad pa mora postati velik! Torej, darujte za njega! Pošiljajte darove na naslov: „Katoliški tiskovni dom v Mariboru. Dokler pa v Celju nimate katoliškega glasila, tako dolgo se pa oklepajte „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže.“ Agitirajte za ta dva lista od osebe do osebe! Ako bodo na razpolago novice iz celjskega okrožja, bo „Slovenski Gospodar“ lahko napravil za nje poseben oddelek. Na delo torej za naše časopisje! Na delo za Katoliški tiskovni dom!

Kako društva naznanjajo svoje prireditve?

Mnogo naših organizacij trpi veliko škodo, ker svojih shodov, predavanj, veselice ali drugih prireditev na naznanjajo pravilno oblasti. Da se izognete nepotrebnim sitnostim in globam, vam podajemo kratka tozadevna navodila:

1. Vse politične in druge shode, ki se vršijo v zborovalnih prostorih (pod streho), je treba javiti okrajni politični oblasti tako, da dobi dotična oblast to naznanilo vsaj tri dni pred začetkom zborovanja. Navesti se mora dan, leto, ura in kraj, kjer se vrši shod ali predavanje. Za politična zborovanja zahtevajo oblastva tudi navedbo dnevnega reda.

2. Kolekovati se morajo tako naznanila brezpogojno s kolekom 8 K.

3. Prireditve na prostem („pod milim nebom“) je treba prijaviti okrajni politični oblasti osem dni pred začetkom zborovanja in pridjati poleg 8 K običajnega kolka še kolek 20 K za rešitev, oziroma dovoljenje.

4. Gledališke predstave, veselice, koncerte in enake zabave je treba javiti še tudi davčnemu uradu (oziroma davčnemu oblastvu). Vstopnice mora davčni urad žigosati. Tozadevno pristojbino je treba plačati naprej. Vstopnice, ki se niso uporabile, mora društvo ali prireditelj takoj prve dni po prireditvi zanesiti na davčni urad, koder mu pevrnejo preveč plačani zne-

ga in zadela enega njegovih tovarišev.

Zakričal je in številni glasovi so mu odgovorili, ne samo na krovu, ampak tudi od obrežja sem.

Ozrl sem se na breg —

Uporniki so se usuli iz gošče in hiteli na svoje prostore v čolne.

„Colni prihajajo —!“ sem opozoril tovariše.

„Naprej!“ je kričnil kapitan. — „Vseeno, če se tudi prevrnemo! Ako ne dosežemo obrežja pred uporniki, je vse izgubljeno!“

„Le eden čoln so zasedli!“ sem dejal. „Drugi pa najbrž hitijo po obrežju, da nas sprejmejo —!“

„No —! Nagli bodo morali biti, če nas hočejo prehiteti! Pa ne bojim se jih toliko! Nevarnejši je top. — Po vjepte mi, gospod graščak, ako se vam spet ponudi cilj, da zadržimo vesla!“

Prišli smo že precej daleč, vključ našemu prenapolnjenemu čolnu, in le malo vode smo zajeli. Trideset, štirideset udarcev z vesli, pa bi bili na suhem. Morje se je precej odteklo in razkrilo širok pas peščenega dna.

Uporniškega čolna se nam ni bilo treba več bati. Imel je posla dovolj z morskim tokom, zadrževal ga je in po-

sek. Poleg tega pa je še treba plačati posebno pristojbino ali takso, ki jo odmeri davčna oblast.

5. Vse plakete o veselich ali vabila, ki jih nalepite na javne prostore, drevesa, zidove ali plote, morate kolekovati s kolkom 5 para (20 v). Cez koleko mora davčni urad pritisniti uradni pečat. Plakati za politična zborovanja ali za volitve so koleka prosti.

6. Ako priredite gledališko predstavo, morate k naznanilu vsaj 8 dni poprej priložiti še prepis in knjigo dotične igre, da jo oblast pregleda (cenzurira).

7. Kdo podpisuje naznanila? Shode, predavanja, igre, veselice in drugo lahko naznani ali društvo, pripravljalni odbor ali sklicatelj. Če je prireditelj društvena, mora podpisati pod društveni pečat predsednik ali pa kak drugi član društvenega odbora. Ako pa naznani shod ali kako prireditelj posameznik, mora naznanilo oblasti podpisati sklicatelj sam. Navesti mora svoj natančni naslov.

8. Odborovih sej ali sestankov zaupnikov ni treba naznanjati oblasti. A sklicatelj mora vsakega udeleženca osebno poznati.

Naznanilo shoda ali prireditve se n. pr. tako-le napiše:

Okrajno glavarstvo

v

Mariboru.

Podpisani Ignacij Taler, posestnik v Gornjem Dupleku, naznanjam, da se vrši v nedeljo, dne 30. oktobra 1921, ob pol 8. uri zjutraj pri Smartinu pri Vurbergu na prostoru pri cerkvi javen shod pod milim nebom za somišljenike Slov. ljudske stranke. — Dnevni red: Poročilo o političnem in gospodarskem položaju. Poroča narodni poslanec Ivan Roškar. V slučaju slabega vremena se shod vrši v prostorih starega šolskega poslopja pri cerkvi. Prilagam kolek 20 K za rešitev.

Gornji Duplek, dne 20. okt. 1921.

Ignacij Taler.

Za „Slov. Gospodarja“.

(Iz peresa starega Gospodarjevega sotrudnika).

Ze nad 15 let dopisujem v naš najstarejši in najbolj priljubljeni list Slovenski Gospodar. V živem spominu mi je še doba pred vojsko, ko so zagrizeni naši narodni neprijatelji hoteli Gospodarja uničiti s tožbami in konfiskacijami. V spominu mi je, kakor bi še bilo danes, ko so stali pred poroto Gospodarjevi uredniki dr. Gregorec, Boštjan Ferk, Leon Brože, dr. Korošec, Rakovič in Žebot. Najhujši scvrtažniki vsega, kar je bilo slovensko, na primer: Baron Pistor, ptajski Ornič, orehovski Bračko, so leto za letom vlagali tožbe proti Slovenskemu Gospodarju, ker je on branil in odločno zastopal ne samo našega kmeta, ampak tudi brezobzirno ščitil Slovenstvo. Slovenski Gospodar je bil v tistih časih edini list, ki je neustrašeno branil pravice slovenskega jezika, in je tako pripravljal med našim narodom pot in tla za ustanovitev svobodne jugoslovanske države. Trnjeva je bila pot, katero so morali hoditi uredniki Slov. Gospodarja v tistih časih. A jeklena volja in pomoč požrtvovalnih katoliških rodoljubov je prepričala nakane Nemcev in narodnih odpadnikov, da bi ugonobili naš list.

Ker s tožbami ni šlo, so poskušali zadati Slov. Gospodarju smrten udarec na drug način. Državni pravdniki dr. Nemanič, Dr. Duhač in Verderber so imeli nalog od bivše avstrijske vlade, cesarskih namestnikov in nemškega Volksrata, da morajo zapleniti Slov. Gospodarja kolikor je največ mogoče. To naročilo so tudi zvesto izpolnjevali. Skoraj vsaka številka je bila več ali manj zaplenjena. Če je Slovenski Gospodar pisal proti ustanovitvi nemške šole v St. Lenartu, bil je zaplenjen. Ko je pisal, da so nemški študentje do krvi pretepli slovenskega mladeniča, ki je nosil pripeto na prsni slovensko trobojnico, ga je državni pravdnik zaplenil. Ko je leta 1908 nemškutarški žandar v Ptuj brez povoda zabodel slovenskega kmeta in ga smrtno nevarno ranil, Slov. Gospodar o tem niti poročati ni smel: bil je zaplenjen. Avstrijska vojska je bila v začetku leta 1914 pri Lvovu od ruske armade grozno tepena. Sloven-

ski Gospodar o tem ni smel pisati, bil je zaplenjen. Ali se spominjate čitatelji, kako sta celo vojno dobo bila ravno Slov. Gospodar in Straža polna belih lis. Nista smela pisati resnice o resničnih dogodkih na bojiščih.

Julija, avgusta in septembra meseca so zapirali nedolžne Slovence: kmete, delavce, duhovnike, meščane, uradnike itd. Poulična svojat v Mariboru in Ptuj ter Gradcu je smela te nedolžne žrtve svobodno pretepati, opljuvati, ometavati z gnilimi jajci, blatom in kamenjem. Če sta Slov. Gospodar in Straža hotela o tem pisati, čisto resnico, bila sta zaplenjena. Tako je bilo pred vojno in med vojno.

In danes? Slovenskega Gospodarja in Stražo ne konfiscirajo več nemški in nemčurski državni pravdniki, ampak drugi. Zakaj?

Zato, ker resnica boče gotove ljudi v oči!

Ostal sem zvest prijatelj Slovenskega Gospodarja, ker vidim, da je ta list res pravi in odkritosrčni branitelj pravice našega ljudstva. Vi vsi pa, ki ste mu tudi ostali zvesti, agitirajte za to, da bo vsaka poštna družina naročena v letu 1922 na Slovenskega Gospodarja!

Člani cenilnih in prizivnih komisij

naše stranke po raznih okrajih so sledeči:

Maribor: Alojzij Supanič, posestnik, Vajgen, pošta Jarenina; Al. Rebernik, posestnik, Zrkevce pri Mariboru.

Slov. Bistrica: Hinko Gril, posestnik, Slov. Bistrica; Pavel Sajošnik, župan, Spodnja Novava.

Sv. Lenart: Franc Krajnc, gost., Sv. Jurij v Slov. gor.; Fran Stupica, notar, Sv. Lenart v Sl. g.

Ptuj: Martin Segula, posestnik, Moškajnci;

Ormož: Robert Košar, posestnik, Sv. Boltenk pri Središču.

Konjice: Anton Toman, posestnik, Prežigal, pošta Konjice; Franc Krajnc, posestnik, Loco; Anton Leskovar, župan, Oplotnica.

Ljutomer: Jakob Rajh, posestnik, Ljutomer; Jožef Rep, posestnik, Logarovi pri Sv. Križu.

Gornja Radgona: Janez Lančič, kleparski mojster, Gor. Radgona.

Celje: Josip Rataj, župan, Hrastovec, pošta Sv. Jurij ob južni žel. Franc Jurhar, posestnik, Vrbe, pošta Zalec.

Laško: Jurij Krajnc, posestnik, Lahomšek 2, pošta Laško.

Smrje: Janez Cakš, posestnik v Koretnem št. 18, pošta Smrje pri Jelšah.

Gornji grad: Franc Stiglic, posestnik, Rečica ob Savinji.

Vransko: Jožef Kladnik, posestnik, Vransko.

V gorej imenovanih okrajih je naša stranka pri volitvah zmagala. V ostalih okrajih so prodrli z malo večino nasprotniki. Ali je tam vlada imenovala naše ljudi v cenilne komisije, nam ni znano. Pač pa vemo, da je vlada imenovala v okrajih, koder je zmagala naša stranka, same pristaše liberalne in samostojne stranke. (Ta notica je spopolnilo k članku „Cenilne komisije na 1. strani današnjega lista.“)

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Radikalno-demokratska vlada, kateri služijo slabostnejši in muslimani kot privelek, je v zadnjem času postala zelo nesigurna. Glavni boj, ki se bije med obema velikima strankama, med radikali in demokrati, je vladne temelje silno zrahljal Radikalni so nezadovoljni z notranjo politiko ministra Pribičevića, ki je napravil v svojem ministru strankarsko gnezdo demokratov. Radikalni klub je imel razne seje in prvaki te stranke so vedno odločneje zahtevali ministrski stolček no tranjih zadev za svojo stranko. Demokrati pa za nobeno ceno nočejo izpušiti notranjega ministrstva iz rok — ker dobro vedo, da demokratska stranka stoji in pade z oblastjo v notranjem ministru. Istotako so radikali nezadovoljni s finančnim ministrom

dr. Kumanudijem. (Ta je doživel v Parizu in Londonu občuten neuspeh v pogledu našega zunanjega posojila. Dr. Kumanudi je namreč odpofoval v London še poprej, predno je vlada spravila državni proračun v ravnotežje. V inozemstvu so dobro vedeli, da imamo v državnem proračunu razmerna velik primanjkljaj ali deficit. — Najprej se je govorilo in pisalo o 9 milijardah, pozneje samo o 5 milijardah, po najnovejših poročilih pa je vlada proračun baje že spravila v „ravnotežje.“ Na enostavni način so ertali najpotrebnejše postavke na kolikor mogoče nizke stopnje, razen tega pa so uvedli — nove davke. Zato se ni čuditi, da je prinesel finančni minister iz Londona in Pariza nekaj načrtov o zunanjem posojilu, katerega nam Angleži in Francozi ponujajo po visoki obrestni meri in kratkem povračilnem roku. Skrajno zavožena finančna politika sedanje vlade preseda že pristašem vladnih strank, še bolj pa seve fistim, ki se borijo proti tej vladi. Ministriški predsednik Pašič bi rad stopil z nekoliko izpremenjeno ministrsko listo pred kralja in pred parlament, toda vsled napetosti, ki vlada med demokrati in radikali, si tega ne upa. Verjetno je, da bo Pašičeva vlada v kratkem odstopila. Za slučaj, da bi sedanja vlada odstopila, bi se najbrže sestavil začasni ministrski zbor, ki bi razpisal nove volitve. V krogih vladnih strank že uvidevajo, da so je s svojim centralizmom temeljito zafurali in zato bi najraje naprtili vse te svoje grehe drugim strankam. Ker pa zaenkrat nobena protivladna stranka ali skupina noče prevzeti te odgovornosti, ni drugega izhoda kakor — volitve.

Italija: V Julijski Benečiji je izbruhnila splošna stavka. Trst je postal napol mrtvo mesto. Trgovine so zaprte, mesto je brez plina, brez elektrike, časopisi ne izhajajo. Pašiči pa napovedujejo štrajkujočim delavcem boj. Do nemirov še ni prišlo.

Nemčija: V Berlin je dospela obnovitvena komisija, sestojeca iz Angležev, Francozov in Italijanov, ki bodo proučevali možnosti nemških odškodnin. Nemčija bo dne 15. januarja morala na račun vojnih odškodnin plačati zaveznikom 500 milijonov zlatih mark kot prvi obrok. Drugi obrok bo do zavezniki iztirjali dne 15. februarja. Nemci napačno vne vse sile, kako bi jim na hitreje odplačali svoje dolgove. Proračun nemške republike za leto 1921 izkazuje 161 milijard mark. Obnovitvena komisija je mnenja, da bo Nemčija zmogla ogromna plačila. Za obnovo porušenih delov Francije, Belgije in drugih držav bo Nemčija prihodnje leto morala plačati 234 milijard = 234.000 milijonov mark. Toliko je znašala vsa vojna odškodnina, ki jo je Francija plačala Nemčiji po l. 1871.

Poljska: Iz Varšave poročajo, da je poljska vlada odstopila.

Washingtonska konferenca. V Washingtonu zborujejo predstavitelji Zedinjenih držav, Japonske, Anglije, Francije in Kitajske o delni razorožitvi teh držav, ki so se dosedaj mrzlično pripravljale na novo, vsekakor strašno in z vsemi uničevalnimi sredstvi uprizorjeno vojno. Najbolj si nasprotujeta Amerika in Japonska. Japonska, ki je dosedaj igrala varuha Kitajske in ki je na vseh koncih in krajih, predvsem v Tihem morju grabežljivo segala po oblasti, je vzbudila sovraštvo Amerike. Predsednik Harding je uvidel neznosnost neprestanega oboroževanja in za to je sklical to konferenco, na kateri bi se naj določil obseg vojnih mornaric. Kakor pa razvidimo iz raznih poročil, se Japonska noče kar tako odpovedati svojim osvojevalnim težnjam. Prepričani smo, da tudi ta konferenca človeškemu rodu ne bo prinesla trajnega miru. Dokler prevladujejo v svetovni politiki pohlep, nenasična grabežljivost po tuji zemlji in tajne spletkarje visokih državnikov pri zaprtih vratih, tako dolgo ni govora o kakšni pravi razorožitvi narodov.

Naši shodi in tečaji.

St. Ilj pod Turjakom. Shod SKZ dne 20. t. m., te izbornu uspeš. Posl. Pušenjak je obširno govoril o naši notranji in zunanji politiki ter o važnih gospodarskih vprašanjih. Vrli posestnik J. Jaš, ki je jako spretno vodil

zborovanje, je predlagal več resolucij, v katerih se zahteva pravična razdelitev davke, avtonomija, nedeljena Slovenija, krščanska šola, odprava izvozne carine na živino in les, regulacija Mislinje ter izreka zaupanje Jugoslovanskemu klubu za odločen nastop za pravice slovenskega ljudstva.

Teharje. V nedeljo, 27. t. m. po rani maši shod SKZ. Govori poslanec Pušenjak in drugi.

Dekliški organizacijski tečaj mariborskega okrožja SKSZ v nedeljo, dne 27. novembra 1921 v dvorani Strokovne zveze, Splavarska ulica št. 6. Spored: Ob 8. uri tiha sv. maša v frančiškanski cerkvi. Od pol 9. ure do pol 13. (1.) ure tečaj z naslednjimi točkami: 1. Pomen in namen ženske izobrazbe (Bregant). 2. Ustroj in pogoje izobraževalnih društev. (Dr. Capuder). 3. Zenski odseki (Dekliška zveza) izobraževalnih društev (p. Pavel). 4. Orliška organizacija (Dr. Jeraj). 5. Vzoren občeni zbor (Mariborski Orliški krožek). 6. Zunanje delovanje organiziranega ženstva (Žeboč). Skupni obed. 7. Popoldne ob 2. uri prijateljski sestanek in pogovor o izvršitvi sklenjenih načrtov. 8. Sklepni govor (Dr. Jerovšek).

Izobraževalni tečaji v celjskem okrožju.

Od 28. novembra do 21. decembra t. l. se vršijo po celjskem okrožju enodnevni izobraževalni tečaji Slovenske krščansko-socialne zveze in Slovenske kmetске zveze. Snov predavanja bo: 1. Kmetško vprašanje in naše zahteve. Zadrudništvo. 3. O davkih, dohodnini in nje napovedi. 4. Casopisje. — Tečaji se začnejo ob 9. uri predpoldne in sklenejo ob 1. uri popoldne. Red izobraževalnih tečajev:

28. novembra (ponedeljek): Staritrg, v stari šoli (župnišče) za sodni okraj Slovenjgradec.

29. novembra (torek): Smartin pri Saleku, v Društvenem domu za sodni okraj Soštanj.

30. novembra (sreda): Nazarje, v samostanu frančiškanov za sodni okraj Gornji grad.

1. decembra (četrek): Polzeča, v prostorih g. Cizeja nasproti cerkvi, za sodni okraj Vransko.

2. decembra (petek): Petrovče, v cerkveni hiši za sodni okraj Celje, severozahodni del.

3. decembra (ponedeljek): Frankolovo, v društvenih prostorih za sodni okraj Celje, severovzhodni del.

6. decembra (torek): St. Jurij ob južni žel., Društveni dom, za sodni okraj Celje, južnovzhodni del.

9. decembra (petek): Smrje pri Jelšah, v gostilni g. Florijana Gajšek za sodni okraj Smrje.

10. decembra (sobota): Podčetrtje, v posojilniških prostorih za sodni okraj Kozje, severni del.

12. decembra (ponedeljek): Kozarje, v okrajni posojilnici za sodni okraj Kozje, južnovzhodni del.

13. decembra (torek): St. Vid na Planini v župnišču, za sodni okraj Kozje, zahodni del.

14. decembra (sreda): Sevnica ob Savi, v dvorani g. Starkl za sodni okraj Sevnica.

15. decembra (četrek): Laško, društvena dvorana v župnišču, za sodni okraj Laško.

19. decembra (ponedeljek): Brežice (prostor se še določijo) za sodni okraj Brežice.

21. decembra (sreda): Sv. Križ na Slatini, v Društvenem domu za sodni okraj Rogatec.

V konjiškem okraju se vršijo izobraževalni tečaji po posameznih župnijah.

Na izobraževalni tečaj so vabljent vsi naši somišljeniki, posebno člani naših političnih in nepolitičnih društev: Kmetске zveze, Izobraževalnih društev, Orlice, Dekliške zveze ali Marijine družbe. Porabite zimski čas, ko nimate toliko telesnega dela, za duševno delo in izobrazbo!

Za naše časopise.

Cenjenim naročnikom! V letu 1922 bo stal Slovenski Gospodar v Jugoslaviji celoletno 12 dinarjev ali 48 K, polletno 7 dinarjev ali 28 kron,

četrtletno 4 dinarje ali 16 kron. Iz ven Jugoslavije bo stal celoletno 25 dinarjev ali 100 kron. Ako bodo naši prijatelji napeli vse sile ter tako pridno agitirali za nove naročnike, da se število naročnikov podvoji, potem lahko obljubimo, da bo list izhajal vedno na osemih straneh. Naš list naj ne manjka v nobeni slovenski krščanski hiši!

Agitacijski teden za dobre časopise gre h koncu. Pa agitacija, še ne sme pomehati. Vsak dan porabimo v to, da razširimo dobre liste. Kjer se agitacija še ni razvila ta teden, naj se razvije naprej do Novega leta in še v januarju. Število naših naročnikov se mora podvojiti. Zatorej na delo, da nas bo čim več zbranih okrog dobrega časopisja! Zupnija, v kateri so razširjeni dobri časopisi, je tudi dobrega, krščanskega duha!

Agitacija za naše liste se od dne do dne bolj širi po Spod. Stajerski. V nekaterih župnijah naš pristasi živahno delajo. Razdelili so letake in jih sedaj zahtevajo še več. Tudi narodne pole si naročajo. Agitacija gre od osebe do osebe. Može in žene, mladeniči in dekleta tekmujejo med seboj. Iz nekaterih župnij smo dobili že nad 50 novih naročnikov. Tako je prav! Protiverski listi morajo izginiti iz krščanskih hiš, in naši katoliški listi morajo v vsako hišo!

Našim agitatorjem! Prihodnji mesec in sicer v božični številki bodo dobili naročniki Straže in Slovenskega Gospodarja priložen stenski koledar za leto 1922. Tisti, ki še nimajo naročenih naših listov, naj takoj pristopijo kot novi naročniki, da se bodo deležni stenskega koledarja. Kdor pride po Božiču, koledarja seveda ne bo mogel dobiti, ker se ga bo tiskalo samo toliko, kolikor se ga bo rabilo za božično številko. Na delo torej takoj za nove naročnike!

Jezi so, da kar besni proticerkveni in protiverski časopisi, ko smo jim napovedala odločen boj. Zmerjajo in psujejo naše agitatorje, posebno pa agitatorice. To kaže, da smo jih zadeli v živo! Izpovedni smo jim tla v marsikateri občini, naročniki jim odpadajo in jih zapušča, ker so spoznali, da so jih liberalci in samostojneži ter socijalni demokrati samo farbali in goljufali. Zato pa somišljeniki, na delo, dokler zadnji nekrščanski list ne izgine iz občine in iz župnije!

Nad 50 novih naročnikov za Slov. Gospodarja je pridobila vrla mladenka Gabrijan iz Orehove vasi pri Slivnici. V dveh vaseh je dosegla tako sijajen uspeh. Bog živi delavno in vztrajno širiteljico katoliških časopisov! Tovarišice po vseh župnijah in vaseh, posnemajte! Pojdite od hiše do hiše, od vasi do vasi na delo za razširjenje Slov. Gospodarja. Če potrebuje jete listine za nabiranje novih naročnikov, pišite na: Upravištvu Slov. Gospodarja v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Mladenič Anton Vaupotič iz Libanje pri Ormožu je imel pri nabiranju novih naročnikov za Slovenskega Gospodarja veliko srečo. Poslal nam je celo vrsto novih celoletnih naročnikov. Fantje po drugih krajih vzgledujte! Tekmujte z delavnim Tončkom iz Libanje!

Samostojni državotvorci.

Po „zaslugi“ slabostojnega ministra Pucelja so razni literanti oškodovali našo državo za ogromne milijone. „Beogradski Dnevnik“ piše, da je ministrski svet te dni razpravljal o Puceljevi prodaji volov, s katero so razni visoki mešetarji ogoljufali državo za velike svote. Stvar je sledeča: Naša država je prejela pred nekaj dnevi na račun vojne odškodnine 17.000 volov. Ker vlada iz mnogih razlogov teh volov ni hotela razdeliti med ljudi, jih je nameravala potem javne licitacije svobodno prodati. To bi bilo tudi pravilno: na žalost se pa ni zgodilo. Kmetijsko ministrstvo, v katerem zgovarja slabostojni Pucelj, je prodalo vseh 17.000 volov brez licitacije potomo direktno pogodbe po ceni od 3.79 dinarjev = 15.16 kron, za kilo žive teže. Živino sta odkupili tvrdki „Promet“ iz Zagreba in „Impeks“ iz Ljubljane. Glavni mešetar v tej umazani kupčiji je bil Grk Belojanis, svak Radomira Pašiča, sina sedanjega ministrskega predsednika Nikole Pašiča.

Se istega dne, ko je bila popoldan godba sklenjena, je predpoldne trgovec Hadži Pavlovič ponujal 200.000 dinarjev več, kar je pa kmetijski minister Pucelj — odklonil. Pri tej umazani zadevi gre za 50 milijonov ljudskega premoženja. Protijudsko posopanje kmetijskega ministra je v Beogradu samem izzvalo skrajno ogorčenje. — Enako goljufijo hočejo napraviti z ovčami. Vlada je namreč ponudila drugo pošiljatev nemške živine nekemu konzorciju, ki bo plačal 45 dinarjev za ovco in 1510 dinarjev za govedo. Vlada prodaja ovce svojim prijateljem in miljenicem po 45 dinarjev v času, ko plačujejo v Srbiji za eno ovco 140 do 160 dinarjev, v Vojvodini celo 200 dinarjev. Isto je z govedom. Kako je mogoče prodajati govedo po 1510 dinarjev, ko se v Srbiji plačuje po 2500 dinarjev? Vlada bi morala kapitalističnim izvoznim družbam prodati živino, ki jo je od Nemčije zastoj prejela, po čim najvišji ceni, saj bi lep izkupiček romal v državno blagajno, o kateri pravijo, da je vedno napol prazna. Za vse te „kupčije“, ki bodo državo oškodovale za ogromne milijone ljudskega denarja, je slabostojni minister Pucelj odgovoren!

Kako skrbijo samostojneži za slovenskega kmeta? Kmet. družba v Ljubljani bi rada na vse načine razširila Samostojno stranko. Osobito si pri zadevi za moč Samostojne oboževatelj Sušteršičeve gospodarske organizacije Pirc in dolgočasni tajnik Lah. Da bi mogla razviti živahno agitacijo za snod Samostojne na Bledu in prisrbebi udeležencem polovčno vožnjo sta „priredila“ razstavo živine na ta način, da sta v bližini Bleda bivajoče samostojneže pregovorila, da so nekaj glav živine pripeljali na Bled. Uničujočo kritiko se izrekli strokovnjaki o tej razstavi, katero so si na državne stroške ogledali referenti iz Beograda in Ljubljane. Samostojneži so dosegli svoj namen; vsled polovične vožnje je več samostojnežev romalo na Bled, „veščakom“ a la Jamnik, Zabavnik, Znidarič, Rohrman, Sancin, Skalceky Gorican, Belle itd. pa je država povrnila stroške, katere so imeli radi udeležbe na shodu Samostojne na Bledu, a pardon radi obiska fingirane živinorejske razstave na Bledu.

Peto kolo v ministrskem svetu je samostojni minister Pucelj. Nihče ga ne posluša in ne vpraša. To pa našim samostojnežem, zlasti ministru mesarju Pucelju, ni po volji, vsled česar v enomer grozi, da bo odstopil. Ker pa le neče odstopiti, mu pravijo, da je v vladi „peto kolo“!

Uganka o Mermoljevih 500.000 K se do danes ni pojasnjena. V „Kmetijskem listu“ Mermolja skuša zakriti javnosti, da si je na čuden način za časa svojega poslančevanja prislužil okoli pol milijona kron. Res pa je, da je prišel Mermolja reven kot cerkvena miš v naše kraje. Imel je samo par tisoč kron. Na kupljenem posestvu je bil dolžen nad 10 tisoč kron. Ni imel ne prave postelje ne pravega perila; to bi se ne bilo nič hudega. A da si je ta prerok v dobrem letu nabasal v Beogradu in Ljubljani toliko, da razpolaga danes kar z pol milijonom, to pa je za navadnega človeka vendar prevelika uganka. Če bo sedanji način vladanja vsakemu samostojnežu toliko nesel kot Mermolji, potem bodo vsi samostojneži v enem letu milijonarji. Iz St. Jakoba nam poroča zanesljiv mož, da je Mermoljev sin na sokolski veselici plačeval sokolščem toliko jedi in pijače, da je plačal skupne cehe okoli 4000 K. Ko so ga nekateri vprašali, odkod ima toliko denarja, je odgovoril: Mi se vam lahko vsem v pest smejemo! Naš oče ima več denarja, kot ima kak šentjakobski kmet listja v listniku. — Za izjavo mladega Mermoljeva ima naš poročevalec zanesljivo pričanje na razpolago. — Da, da, kdor zna, pa zna! Živijo Mermoljeva samostojna polmilijonska politika!

Poslanec naznanja kmeta! V cellem Posavju se ljudstvo zgraža, tudi samostojneži, nad postopanjem posl. Ureka. Mož je silno oblasten, njegova bi morala povsod obveljati, sicer gorje mu. Maščevalnost Urekova ne pozna meje. V župniji Pišcece živi posestnik J. Urek, ki ni sorodnik poslanca, kateri se je zameril velemožnemu poslancu. Iz maščevanja je naznanil po-

slanec Urek tega moža davčni oblasti, da je — po mnenju Ureka — preveč po ceni oddal svoje posestvo. Poslanec so dosedaj branili ljudstvo pred prevelikimi plačili, poslanec Urek pa naznanja kmeta oblasti, ker po njegovem mnenju država ni dobila dovolj pristojbin. Urek si naj zapomni to: Vsako nasilje nekaj časa drži, a odpor pride kmalu in obračun. Zaveda se naj tega, da je po cellem Posavju osovražjen v vrstah samostojnežev tako, da bolje biti ne more. Ne bo dolgo, in Urek bo moral zapustiti svojo novo hišo in se preseliti v kak drug kraj ker v Posavju ne bo mogel — vzdržati.

Surovost samostojnega poslanca Ureka Iz Pišcece nam pišejo: Zadnji „Gospodar“ je objavil skrajno surovo pismo globoškega Ureka poslancu g. Pušenjaku. Nem, da se bo vsa naša slovenska javnost zgražala nad podivjanost, ki odseva iz Urekovega pisma. Mi Pišcečani, ki poznamo Ureka kot sorojaki, se prav nič ne čudimo, da ne more svoje nekako prirojene surovosti ter podivjanosti prikriti in zatajiti niti v pismu na poslanca-tovariša. G. urednik, da boste Vi in javnost znala presojati Urekove divje izbruhe jeze, Vam odkrito pišem kot Urekov rojak, da je on poslanec Urek brat onega Ureka, ki je svoj čas kot ropar, razbojnik ter ubijalec umrl v jetnišnici. Ako je bil Urekov brat tak bogasvarju, potem se ne smemo čuditi, če je tudi g. Ivan Urek bolj na divjo plat, ker je tudi v njem ista kri kot v njegovem rajnem bratu, ki je bil izvržek človeštva in je s svojim razbojništvom utisnil celim Pišcecem pečat dolgoletne sramote. Toliko v kratko pojasnilo, da bo zvedel tudi slovenski kmet, kaka je bila gospoda zborniškega podpredsednika najbližja — žlahta.

Urekov shod v Polju pri Podčetrtku. Pred kratkem nas je posestil poslanec Urek. Prišel je v soboto popoldan in se do shoda ni nikomur pokazal, da ne bi njegov prijatelj iz St. Petra zvedeli zanj. Udeležba na shodu je bila majhna, ljudje, ki bi ga vprašali to in ono, niso bili obveščeni o shodu. Iz veselja, da je enkrat imel miren shodek, je Urek dajal za pijačo, da je bilo veselje. Ljudje so pili, se mazali, in razpravljali o njegovih pi novih hiši, o dvestotisoč kronah, katere je za to zaslužil, da je sedel v Globokem in si gradil novo hišo. Ureka prosimo, da pravočasno razglasi javni shod, da ga vprašamo, kako je z njegovimi obljubami pred volitvami, z avtonomijo itd.?

Škandal v mariborski Mestni hranilnici.

V mariborski mestni hranilnici (poprej občinski „šparkasi“) na Slomškovem trgu sedijo sami demokrati poleg nekaj narodnih socijalistov. Tudi uradniki so sami Sokoli in demokrati. Na čelu vse te družbe stoji dični dr. Irgolič, ki se je kot vladni komisar oziroma gerent vključil brez sklepa hranilničnega odbora po svojem prijatelju in nastavljenec, hranilničnemu ravnatelju Vodebu dal izplačati iz hranilnične blagajne 26.000 kron, katere je pa potem iz strahu pred svojim naslednikom g. Pušenjakom en dan pred predajo poslova zopet prinesel nazaj. Ti liberalci kaj čudno gospodarijo v mariborski mestni „šparkasi“, kakor kaže naslednji slučaj:

Posestnik Franc Marinič iz Starš pri Ptujju je moral vsled sklepa mariborskega sodišča položiti kot sodni depozit (vlogo) pri Mestni hranilnici v Mariboru 9500 K. Sed je še isti dan, t. j. 6. okt. 1921 k hranilnici, oddal tam sodniški poziv in rekel, da bi rad položil 9500 K. Uradnik Sos je prevzel sklep in začel vpisovati. Čez nekaj časa ga pokliče uradnik Kocmut k blagajni, kjer Marinič pred dvema pričma plača 9500 K in dobi od blagajnika potrdilo, da je plačal. Čez nekaj dni pa dobi poziv, da se naj zgleda pri hranilnici. Ko pride dne 15. oktobra v hranilnico, mu začnejo uradniki tam praviti, da ni plačal onih 9500 K. Marinič potegne iz svoje listnice potrdilo o plačanih 9500 K. Uradnik mu pa potrdilo iztrga iz rok in mu ga ne da več nazaj. Tako so pri Mestni hranilnici vzeli Mariniču

tudi potrdilo, da se ni mogel več izkazati, da je res plačal. Nevarnost je bila velika, da bo moral 9500 K plačati še enkrat. V tej stiski pride Marinič v pisarno Kmečke zveze. Dva gospoda takoj gresta za Mariničem v hranilnico ter zahtevata od ravnatelja Vodeba pojasnila. Pri hranilnici so bili v velik zadržki. Izjave uradnikov se niso ujemale. Ravnatelj Vodeb je govoril drugače, in drugače zopet uradnik Kocmut. Videlo se je, da cela stvar je „štima“. Marinič gre nato k dr. Leskovarju, da vložil tožbo zoper Mestno hranilnico in njene uradnike. Tožbe pa so se demokratični gospodje z Vodebom in dr. Irgoličem vred tako prestrašili, da so prišli k dr. Leskovarju in plačali vse tožne stroške ter prinesli Mariniču tudi potrdilo, da je plačal 9500 K.

To je vendar velikanski škandal, ako pri denarnem zavodu, kakor je Mestna hranilnica, hočejo utajiti, da niso sprejeli denarja od osebe, kateri so izdali potrdilo o prejemu. Ako bi Marinič ne imel priča, ki so videli, da je plačal 9500 K, bi bil moral plačati še enkrat. Kaj porečejo k temu postopanju ljudje, ki v Mestni hranilnici vlagajo svoj denar ali ki tam sploh kaj plačujejo? Ali bo od zdaj vsak naprej res treba, da si bo moral vsak ki pri tem zavodu vloži ali založi denar, prignati seboj več priča, da je res vložil, ker drugače je mogoče, da mu vplačilo vzkjub potrdilo utajijo? Ali se bodo s časom vlagatelji za vsako vlogo morali preklati z ravnateljem Vodebom in njegovimi uradniki, ter klicati sodišče na pomoč? Ako hranilnica tako postopa, potem morajo izgubiti ljudje vsako zaupanje do nje. Kdo še bo nosil denar v tak zavod!

Skrajni čas je že, da se pri Mestni hranilnici razmere temeljito spremenijo. Zahtevati pa mora izpremembo mestna občina prej ko mogoče. Demokratska klika mora izginiti in z njo mora izginiti tudi nesposobno in nezanesljivo uradnišvo. Se le potem si bo zavod zopet pridobil zaupanje pri ljudstvu, ki ga je nekdanj imel, ki pa ga je v zadnjem času polagoma zapravil. Ako se nedostaki v najkrajšem času ne odpravijo, preti nevarnost, da začne ljudstvo dvigati svoj denar ter ga nalagati drugod. Skodo pri tem bo trpela samo mestna občina. Torej napravite red, dokler se ni prepozno!

Tedenske novice.

Pet milijard primanjlkaja. Dne 18. 1. m. se je zvečer v Beogradu vršila seja ministrskega sveta. Kot prvi je referiral finančni minister dr. K. Kumanudi o državnem proračunu. — Kljub znatnemu znižanju raznih postavk — zniževali so sigurno pri najpomembnejših izdatkih — še znaša primanjlkaj ali deficit vedno 1300 milijonov dinarjev ali 5 milijard in 200 milijonov kron. Dohodki znašajo 4 milijarde 900 milijonov dinarjev, izdatki pa 6 milijard 200 milijonov dinarjev. Finančni minister je predlagal nove — davke, zvišanje dosedanjih, itak že neznosnih davkov in premoženjski davek. To povišanje bi naj trajalo eno leto. Ni še namreč dolgo od tega, oddar so vladni listi pisali, da je vlada spravila dohodke z izdatki v ravnotežje, sedaj pa finančni minister naenkrat izjavlja, da imamo 5 milijard deficita Soodgovoren za vsa nova bremenena bo zopet minister Pucelj!

Solarske maše in krščanski nauk bodo odpravili iz šol. Tako so sklenili v višjem šolskem svetu v Ljubljani. Ta sklep so napravili liberalci, demokrati in zastopniki samostojnežev, ki imajo v višjem šolskem svetu večino. Krščanski mošeje in dobre matere! Zdaj vidite, kake kristjani so demokrati in samostojneži. Na shodih in v svojih listih se delajo grozno pobožne in lažejo, da se potegujejo povsod za Cerkev in sv. vero, v višjem šolskem svetu pa glasujejo za o, da se odpravijo šolarske sv. maše in da se otrokom ni treba več učiti krščanskega nauka, ako stariši tega ne želijo. Samostojneži in demokrati so torej za to, da mladina zraste brez Boga. V kakih veri bodo zdaj vzgajali svoje otroke, še niso povedali, pa toliko so se izdali, da jim za katoliško vero nič več ni! Kdor še zdaj drži z demokrati in samostojneži ter bere njihove brezverske liste, je ravno tako nasprotnik in

sovražnik sv. Cerkev in Boga, kakor so liberalci in samostojneži, ki sveto mašo in krščanski nauk mečejo iz šol. Zato pa katoliški Slovenci! Proč od demokratov in samostojnežev! Proč z njihovimi brezverskimi listi! V vsako hišo pa se potrudite spraviti katoliške liste, da bodo vaši otroci ostali katoliški! Na ta način bode vsi, ki širite katoliške liste, pravi apostoli slovenskega ljudstva, ker mu bode ohranili najlepši biser, to je sv. vero.

Blaženi centralizem prinaša našim Prekmurcem dan za dnevom novih čerrot. Te dni so premestili iz Prekmurja na Stajersko celo vrsto — prav dobrih učiteljskih moči, na njihova mesta so pa imenovali vnete agitatorje za Sokola.

Samostojne trdnjave se majejo. Dobova pri Brežicah je bila skoraj popolnoma samostojna. Zdaj pa so Dobovčani spoznali samostojne farbarje in dobili smo iz nekdanj samostojne Dobove 17 novih naročnikov. Tako je prav! Naj ta vzgled posnemajo tudi drugod!

Zupanske zveze po okrajih naj skladičejo še pred Novim letom vse župane celih sodnih okrajev na skupen posvet. Ako potrebujete govornika, javite to Zupanski zvezi v Ljubljani (Jugoslovanska tiskarna) ali pa Tajništvu SLS v Mariboru.

11. decembra 1921

imajo vse Kmet. zveze celjskega okrožja velik občni zbor.

Za župana občine Sv. Miklavž pri Mariboru je bil dne 18. novembra izvoljen odlični mlad pristaš SLS, g. Jožef Vauhnik iz znane spoštovane Vauhnikove rodbine. Za svetovalce so bili izvoljeni: Jakob Florjančič, Fr. Florjančič in Jožef Zalokar. Prva dva sta vrla našinca, tretji pa je pristaš soc. demokratske stranke. Zvestim našincem iskreno čestitam!

Tajništvo SLS v Mariboru objavlja, da naj vsakdo, ki pride po navsote ali navodila v tajništvo, ali želi, da se mu napravi prošnja, vse svoje želje z natančnimi podatki vred napiše na list papirja. Osebo izpraševanje v pisarni pri obilnem obisku vzame tajniku preveč časa. Strankina pisarna v Mariboru je napravila v mesecih september, oktober in november nad 500 brezplačnih prošenj in vlog v davčnih in vojaških zadevah. Pisarna Kmet. zveze oz. Slovenske ljudske stranke se nahaja v Mariboru v Cirilovi tiskarni, v Celju pa v hotelu „Beli vol“.

Seje cenilne komisije za domodnino za mariborski politični okraj bego od 5. decembra naprej. Vsi naši člani morajo priti k sejam vsak dan. Opozorjamo še enkrat vse naše člane, da vložijo pri vsakem slučaju, kjer se uradnik opira samo na domnevanje in ovadbe spicelijnov (takozvane uradne podatke), ugovor za zahtevo, da se mora upoštevati napoved davkoplačevalca. Se enkrat prosimo vse našince v komisijah, da na podlagi resničnih podatkov in pravičnosti z vsjo odločnostjo branijo prizadete.

Zmešnjava nad zmešnjavo. Naše ljudstvo je nevoljno, ker jih financarji in davčne oblasti vsak dan nadlegujejo z drugimi zahtevami. Kar danes velja, je že jutri za nič. Tega pa niso krivi financarji, ampak sedanja zmešana liberalno-samostojno-radikalno-turška vlada. Ne bo bolje, predno ne bodo volili pomedli liberalce in samostojneže iz vlade.

Mlekarice, katerim se je na mariborskem trgu zgodila krivica, da so jih poklicani in nepoklicani ljudje zadnji čas psovali, suvali in na drug način z njimi surovo postopali naj opišejo vsak tak dogodek in pošljejo opis uredništvu Slov. Gospodarja. Naše občinske zastope in Kmetijske podružnice v okolici pa naj odločno ugovarjajo proti nasilnemu postopanju napram našim ljudem. To je vendaj od sile, da bi smeli odurni ljudje naše vinarke in posestnice v zahvalo da prinesejo živila na trg, še psovati in jih suvati. Tudi pošeno mesno prebivalstvo obsoja postopanje raznih dektivov in takih ljudi napram mlekaricam.

Protiv prinašanju mleka na mariborski trg je nastopil „Tabor“, glasilo demokratskih veriznikov. Dne 22. novembra je zapisal ta-le stavek:

„Naj ostanejo mlekarice lepo doma in ne trajajo časa s potjo v mesto“. Taboru ne ugaja, da se zavzamejo za uboge mlekarice, ki jih na trgu psovajo, kot kake zločinke. Demokratski „Tabor“ pa res lepo agitira za pravičnost!

V prvi letnik bogoslovnega učilišča v Mariboru so vstopili sledeči čč. gg.: Adamič Adolf, Ivenci pri Vojniku; Bošteje Tone, Sv. Miklavž nad Laškim; Canjkar Stanjko, Sv. Tomaž pri Ormožu; Casl France, Podhom pri Gornjemgradu; Drvodol Lojze, Crna na Koroškem; Držečnik Jože, Ribnica na Pohorju; Dorvat Stefan, Cirkovce pri Ptuj; Janžekovič Ivan, Moškanjci pri Ptuj; Klasinc Franjo, Cirkovce pri Ptuj; Meško France, Lahonci pri Ormožu; Orel Janko, Mozirje; Peitler Lojze, Sv. Lovrenc na Pohorju; Stakne Drežče, Zgor. Gorče pri Braslovcah; Zalar Slavko, Sv. Križ pri Ljutomeru; Zolnir Joško, Varoš pri Makolah.

Kratke duhovne vaje, ki se pričnejo dne 10. decembra ob 10. uri in se končajo popoldan dne 11. decembra t. l., se bodo vršile v Mariji Nazarjah v prvi vrsti za Orle Savinjskega okrožja, pa tudi za vse fante v Gornji in Spodnji Savinjski dolini, ki se zanimajo za naše organizacije. Čč. gg. župniki se naprošajo, da prijavijo vijo število udeležencev župniškemu uradu v Mariji Nazarju vsaj od dne 5. decembra, da se bodo stanovanja preskrbela. Za hrano pa bodo morali udeleženci sami skrbeti.

Novi zvonovi. Poročilo iz Hoč. — Dne 23. oktobra t. l. se je vršila v Hočah nenavadno velika slovesnost: g. stolni prošt dr. Martin Matek je blagoslovil naše nove zvonove. Dne 19. marca t. l. se je začelo zbiranje denarja za nove zvonove. Župan in cerkveni ključar Anton Vernik in načelnik konkurenčnega odbora Jožef Gselman sta z veliko vneto nabirala in ljudje so toliko darovali, da se je v kratkem času nabralo 160.000 kron. Tvrdka v Jesenicah je izvršila delo. Največji zvon tehtal 3000 kg in je torej največji zvon v celi Sloveniji. Drugi ima 1400 kg, tretji 800 kg. — V soboto, dne 22. oktobra, dopoldan, so tarani šli v obilnem številu vozniškom nasproti, ki so v spremstvu Orlov na konjih in razvanzje požarne brambe pripeljali lepo ovenčane zvonove. Medtem so že pridne roke z lepimi venc ozaljšale cerkev, cesto in sedem slavčelov na čast blagosloviteljmu in zvonovom. V nedeljo se je g. stolni prošt dr. Matek iz Maribora pripeljal Predysem je nanovo preslikano cerkev blagoslovil, potem pa je v krasni pridigi obilni množici vernih razložil pomen zvonov za življenje krščanskega ljudstva. Po slovesni maši je blagoslovil zvonove. Imena novih zvonov so: Jurij, Jožef in Marija. — Zvonovi imajo tako močan glas, da se jih sliši štiri ure daleč. Posebna hvala gre županu Antonu Verniku, ki je vse podjetje oskrbel in vodil, in gosp. stolnemu proštu dr. Mateku, ki je s svojo navzočnostjo počastil celo slovesnost.

Peročil se je v Framu Iv. Dvoršak iz Rogoze pri Hočah z vrlo mlađenko Liziko Marin iz Ješenc. Vrlima novoporočencema obilo sreče!

Novice iz Loke pri Zidanem mostu. Lansko leto so na Bregu, to je med Loko in Sevnico, na železniški progi naredili še eden tir, da se vlaki srečajo: letos 1. julija pa so tam odprli tudi postajališče za osebni in priljazni promet. — Umrl je Jakob Morinc v 90. letu starosti. Bil je veliko let ključar župniške cerkve. — Pri izlivu Gračnice v Savinjo med Zidanim mostom in Rimskimi Toplicami je vstala nova tovarna za visoke lesene podpetnike. — V katoliško Cerkev sta bila sprejeta dva pravoslavna moža: Ivan Gojovač iz Moskve in Miloje Milojevič iz Srbije.

Pregled invalidov v Celju se vrši v invalidnem domu dne 23. novembra za celjsko okolico, 24. novembra za Teharjo in Svetino, 25. in 26. novembra za mesto Celje in Smartno v Rožni dolini. Pregled se vrši vsakokrat od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Gnezdo vlomilcev, Mariborski drž. policiji se je posrečilo izslediti pravcato gnezdo vlomilcev, ki so že delj časa izvrševali velike in drzne vlome. Med drugim so n. pr. v nek vagon in odnesli usnja v vrednosti 300.000 K.

Aretirani so bili brezposelni delavec Maks Zvarc iz St. Petra, brata Karla in Janez Remer, posestnica Marija Senekovič s svojim sinom iz Pobrežja pri Mariboru. V zvezi s to stvarno družbo je bil tudi nek Jurij Arbeiter. Pri poslednjem so našli celo zalogo ukradenega blaga. Upati je, da se je policiji posrečilo napraviti konec držnim vlomom v mariborski okolici.

Samomor učiteljice. Pred tednom je učiteljica višje ljudske šole v Zagrebu 24 letna Danijela Spicer, hči upokojenega podpolkovnika skočila v Savo, kjer je utonila. Truplo utopljenke so preteklo nedeljo izveкли iz Save. Kot vzrok samomora se navaja nesrečna ljubezen.

Zdravnik — zapeljivec. Pred kazenskim sodiščem v Zagrebu se je te dni vršila kazenska razprava proti odgojteljici Ruži Pakič, ki je letos poleti z revolverjem hudo ranila znaneega zagrebškega zdravnika dr. Herzoga. Tekom razprav je bilo dognano, da je dr. Herzog zapeljal odgojteljico Pakič, ne da bi jo bil poročil. Zapeljana Pakič se je preselila v Sarajevo kjer se je zaročila z nekim trgovcem, kateri je pa zaroko razdril, ker je izvedel, da je zaročenka imela ljubimsko razmerje z zdravnikom dr. Herzogom. V obupnosti se je dekle odpeljalo v Zagreb, si tamkaj kupilo revolver ter zapeljivca hudo ranilo. Sodišče je obtoženko obsodilo na tri mesece ječe, toda obsodba je bila izrečena pogojno, to se pravi da ostane nezvršena, ako obsojenka svojega dejanja ne bo več ponovila. Obtoženka, kakor tudi poslušalci so obsodbo veselo pozdravili.

Nepošten polkovnik. Naš vojni minister general Zečevič je poslal komisijo za nakupovanje vojnega gradiva na Dunaj. Tej komisiji je predsedoval polkovnik Vasič. Ker pa finanč. minister iz gotovih razlogov ni zapupal tej komisiji, je poslal za njo na Dunaj načelnika finančnega ministrstva, nekoliko pozneje se pa tudi enega višjega policijskega uradnika. Poslednjemu se je posrečilo zasačiti polkovnika Vasiča v trenutku, ko je ponujal nekemu agentu 100.000 dinarjev nagrade, ako zahteva za kupljeno blago višje cene, kar bi neslo Vasiču več milijonov. Da je mogel višji policijski uradnik zasačiti polkovnika Vasiča s svojimi nepoštenimi nameni, se je v sobi, kjer se je vršila kupna pogodba med Vasičem in agentom, skrivil omaro. Na ta način je slišal ves pogovor med Vasičem in agentom. Polkovnik je bil takoj spravljen pod ključ.

Novi koledarji. V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru sta ravnokar izšla: 1. Pisarniški skladni koledar za leto 1922, ki se je že lansko leto bil zelo prikupil. Stane brez poštne 20 K. 2. Mali stenski koledar za leto 1922, nalepljen na kartonu. Stane brez poštne 5 kron.

Koledarček KZ z bogato vsebino se dobi: v Cirilovi tiskarni v Mariboru, v Tajništvu Kmet. zveze v Mariboru, Koroška cesta 5 in v Tajništvu SLS v Celju, „Beli vol“. Izvod lično vezane knjižice stane 18 K. Prosimo naročiti. — Tajništvo SLS in KZ.

Na svatbi Kokol-Muršič v Sv. Petru pri Mariboru so veselje gostje nabrali 150 K za Dijaško kuhinjo.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Zakaj pretakamo? Prvič zato, da ločimo čisto vino od drož, drugič pa, da vino dobro prezračimo. Zrak upliva ugodno na droži, ki plavajo še v mladem vinu; one zopet ožive in začnejo pretvarjati zadnje ostanke sladkorja v alkohol. Zrak pa tudi izločeva beljakovine vina, ki postaja bolj čisto in stalno.

Pretakajte po možnosti ob mirnem in lepem vremenu. Vsa posoda, katero rabite, mora biti čista, zelo čista. Starci so mnenja, da mora vino dolgo ležati na drožeh, da postane bolj močno. To pa ni res. Ako bi vino predolgo ležalo na drožeh, bi se lahko skvarilo ker se začnejo droži razkrajati. Vino se mora kolikor mogoče čisto pretočiti. Posebno ob pretakanju mora biti v kleti čist in zdrav zrak; prezračite kleti pred pretakanjem. —

Skrupna snaga pri pretakanju nam je porok, da dobimo čisto, zdravo in okusno vino.

Prvo pretakanje vina. Mošti so večinoma odvrtli in se polagoma čistijo. Kedar naj začnemo letos s pretakanjem? Takoj, ko se vino izčisti. Letošnja vina nimajo preveč kisline in zato ni treba, da bi ležala delj časa na drožeh.

Zveplanje sodov pri pretakanju. Zdrava vina se naj slabo zažveplajo, ker bi preveč zažveplani sodi ovirali naravni razvoj mladega vina. Pol kščka zadostuje za en polovnjak. (1 g na 1 hl posode). Vina pa, ki imajo vsled zveplanja grozdja slab duh in okus, se morajo pretočiti v močno zažveplane sode.

Kletarski nadzorniki Nemške Avstrije so lansko leto vposlali kemičnemu preizkuševališču na Dunaju 236 vin za preizkušnjo. Od teh vin 137 pošiljak ali 60.6% ni odgovarjalo postavnim določilom. Bilo je „pančano“ blago. Drugi uradi so vposlali 196 vin na preizkušnjo, od katerih 64.7% ni bilo spoznano za pristni pridelek. Te številke nam mnogo povedo.

Cene vinu. V Nemški Avstriji stane 1 liter vina 400 do 500 nemško-avstrijskih kron, na Madžarskem 24 do 30 ogrskih kron, na Čehoslovaškem 14—18 čehoslovaških kron, na južnem Tirolskem 2—2½ lire, v Italiji 1½—2½ lire, na Francoskem 1—2 franka, v Jugoslaviji pa od 18 do 34 K. Stajerska vina poznih trgategv niso pod 24 K za dobiti. Ljutomerčan stane od 25 K naprej.

Za več sto tisoč kron so ogulili kmet. živinorejce mešetarji in veleverizniki na mariborskem sejmu dne 22. novembra. Prejšnje dni in še tudi dan zjutraj so razkričali, da so cene živini močno padle, da ne bo nič kupcev. In premetili so jih mnogo. Tako je n. pr. nek veriznik W. samo pri enem paru volov po lastni izpovedi zaslužil tekom par ur 5427 K. Živinorejcu je plačal vole po 19 K, prodal pa jih je po 22 K, kakor je naznanil pri prodajnem uradu. Drugi pa pravi, da mu je Predovič plačal celo 24 K za 1 kg žive teže. Torej je zaslužil še več. Ti verizniki lazijo na sejmih za velikimi nakupovalci in jim govori, če pridejo do kakega kmeta: Teh volov nikar ne kupi, so slabi. In ko gre Predovič ali Italijan mimo, pa jih kupi veriznik za nizko ceno, a kmetu na to jih proda veletržcu za 3 do 6 K dražje, kot jih je kupil od kmeta. Kje je politična oblast, da ten pijavk ne zapre v ričetkamro!

Cene goveji živini na sejmu v Mariboru dne 22. novembra so se malo dvignile napram cenam pred 14 dnevi. Kupci so prišli iz Ljubljane in Zagreba. Cena volov I. vrste je bila od 17 do 20 K, izjema 1 par celo 22 K. Cena drugi živini za mesarje se je sukala med 10 do 16 K 1 kg žive teže. Klobasarji pa so dajali za krave in za slabo robo 6 do 10 K. Živine je bilo toliko, da je bilo sejmische prenapolnjeno. Poprodalo se je približno polovico prigname živine. Boljše blago so prikupili izvozničarji.

Vola, ki sta tehtala 1809 kg sta bila prignana na mariborski živinski sejem pretekli terek. Bila sta last veleposestnika dr. Schmitterja v Mariboru. Cena 22 K za 1 kg žive teže. Tako težkih volov že dolgo ni bilo v Mariboru na sejmu.

Na svinjski sejm v Maribor dne 18. t. m. se je pripeljalo 144 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 4—5 tednov stari komad 100—150 K, mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 200—240 K, mladi prašiči 6—8 tednov stari komad 300—350 K, mladi prašiči 4—6 mesecev star komad 640—750 K, mladi prašiči 8—10 mesecev komad 1200—1500 K, prašiči 1 leto stari komad 2600 do 3000 K, prašiči 1½ leto stari komad 3000 do 3500 K, ple-menske svinje 1 kg žive teže 26 do 28 K, polpitane svinje 1 kg mrtve teže: 4 do 36 K, koze komad 200 do 350 K.

Cene poljskim pridelkom. Promet na žitnih tržiščih naše države je neznačen. Ker se vrednost našega denarja nekoliko dviga, so kupci precej opreznji. V Subotici stane meterski stot pšenice 1280—1300 K, rži 1100—1105 K, stare koruske 1000—1020 K, moke nularce 1780—1800 K. V Rumi stane pšenica 1270—1280 K, nova korusa pa 880—890 K. V Somboru stane pšenica

1280—1290 K, stara Koruza 1000—1010 K, moka-nularica 1810—1820 K. V Požeji stane pšenica 1260—1265 K, moka-nularica 1780—1800 K. V Sarajevu stane moka-nularica 1820—1840, beli fižol 1260—1270 K met. stot.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatoči ni bilo nobenega poprašenja po tujem hmelju. Domačega hmelja srednje in najboljše kakovosti so procali 20 hal, cene so se pa gibale med 5600 do 6250 K za 50 kg. Hmelj kupuje le Nemca.

Krompir je danes precej drag. A ker rad gnije, posebno v vlažnih kletih in mokrih zimah, so ljudje poskusili vse mogoče reči, da ga obvarujejo pred gnilobo. Najbolje se je baje obneslo popuhanje krompirja s fino-semletim žveplom, kakor se rabi za žveplanje goric. Za 100 kg krompirja zadostuje 5—6 dkg žvepla. V Sleziji je nek posestnik naredil tak poskus in je polovico krompirja žveplal, drugo polovico pa ne. Nežveplana polovica je bila do februarja že zelo gnila, v žveplani polovici pa ni našel niti meseca aprila gnilobe. Ker stane 1 dkg žvepla samo 20 v, bi že bilo vredno narediti ta poskus.

Vrednost pepela. Mnogi še imajo navado, da vržejo pepel kar čez prag na cesto, v klanec, na dvorišče ali v potok in ne premislijo, da je pepel dobro gnojilo, ker vsebuje povprečno do 10% kalcija, 3,5% fosforove kisline in 3—4% apna. Pepel se naj shrani in potrosi po travniku. To delo se opravlja v zimi in zgodnji pomladi. Pepel od premoga je manj vreden in se naj vrže na kompost.

Naknadno žigovanje in popisovanje obveznic predvojnih posojil avstro-ogrskih države se podaljša do vključno 31. decembra 1921. Ta rok se ne bo več podaljšal. Tozadevne prošnje naj se z obveznicami vred vpošljejo ministru financ, generalni direktorju glavnih dolgov v Beogradu. Vsaka tozadevna prošnja mora biti kolkovana s kolkom po 2 dinarja. Ta rok velja samo za obveznice predvojnih posojil, dočim je žigovanje vojnih posojil že zaključeno.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 305—307 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 6, za 100 nemških mark 109—113, za 100 čehoslovaških kron 326—333, za 100 laških lir 1250—1280 naših kron. Francoski frank stane 22 $\frac{1}{2}$ —22 $\frac{1}{2}$ naših kron. Od zadnjega poročila je vrednost našega denarja padla za 20 točk. V Curihu notira naš dinar 170.

Dopisi.

Sv. Jakob v Slov. gor. Marijine podobe ki jih je zmetal učitelj Humer s stene v šoli, so zopet na svojem mestu. Resnici na ljubo popravljamo, da je g. Pohar sedaj miren in da je bil glavni krivec dogodkov v šoli učitelj Humer, ki je itak izginil od nas.

Sv. Jernej pri Ločah. Na gostiji Korošec-Golčman so gostje nabrali 227 K 92 vin, za Dijasko kuhinjo v Mariboru. Bog povrni! — Nagle smrti je umrl posestnik Fr. Kovačič, p. d. Tinkus. Pri zbelovski tehtnici ga je zadela srčna kap. Mož je bil velik sa mostojnež in duhovnikov nikdar ni rad videl. N. v. m. p. — Tukaj sedaj precej razsaja griža. Pobralla je šolarico prvega razreda Steble Amalijo in dne 18. t. m. nam je vzela vrlo Marijino družbenico in dolgoletno cerkveno pevko Nežo Otič, hčer prejšnjega gospoda organista g. Otiča. Stara je bila 32 let ter vedno pri najboljšem zdravju, vedno rdeča, vedno vesela. Ljudje kar niso mogli verjeti, da bi se smrt že sedaj do nje upala. Pa tudi sama še tega ni mislila. Pred kakimi 10 dnevi, ko je mati ležala bolna na griži, še je Neža rekla: jaz pa nočem biti bolna. Se tisto noč je zbolela in dočim je mati okrevala, je pa ona umrla. N. v. m. p. in Bog naj tolaži hudo prizadete starše in sestro. — Na jetiki je umrla šolarica Enece Veronika. — Kmalu dobimo nove bronaste zvonove, ki se jih že vsi veselimo. Ko se bo glasilo angeljsko petje v sveto noč, klical in vabili bodo udi že novi zvonovi verne farane k božičnim jaslicam. — Politika miruje. Samostojneži so od zadnjih občinskih volitev sem in po onem slavem Drogenikovem shodu precej obmolknili. Lani še v večini, skrčilo se je sedaj

njih število na par možiceljev najbolj dvomljivo slovesa, ki pri poštenih faranih že od nekdaj nimajo nobenega kredita.

Konjice. Izobraževalni tečaj. Dekanijski odbor SKSZ priredi v konjskem okraju izobraževalne tečaje in sicer dne 12. decembra v Oplonici, dne 15. decembra v Ločah, v mesecu januarju pa v Zrečah in na Prihovi. Občinstvo se vabi, da se teh tečajev polnoštevilno udeleži. Dnevni red teh tečajev je sledeči: 1. Naše prosvetne organizacije. 2. Naše politične organizacije. 3. Delavsko vprašanje. 4. Davki v Jugoslaviji. 5. Zadrugištvo.

Porikva ob juž. žel. Na veseli sva tovsčini g. Florjana Zerak in Marije Romih dne 20. novembra t. l. so zložili svatje za KZ 154 K. Darežljivim svatom iskrena hvála, novoporočencema pa obilo sreče!

Store pri Celju. V zadnji številki našega lista smo priobčili med drugim tudi to, da snujemo čitalnico, za katero delamo pridno. Rabimo pa tudi pri tem se več moči in podpore, za to pa se danes obračamo tem potom do naših dobrih prijateljev, somišljenikov s prošnjo, da bi nam oni do čitalnice pripomogli na sledeči način: Skoraj vsak ima doma kako knjigo, pri marsikomu se knjige valjajo po kotih, in nikakor ne služijo svojemu namenu. Bi li ne bil ta ali oni toliko dober, in nam odstopil, je posodil ali daroval čitalnici? Ker je namen čitalnice služiti pouku in razvedriku vsem, zlasti pa članom JSZ, zato upamo, da se bo do tej prošnji vsi blagohotno odzvali. Pobirale se bodo knjige potom članov pevskega zbora. Kdor pa bi želel prinesiti sam, pa naj se blagovoli zglasiti v trgovini g. Nagliča na Storah, kjer se tudi lahko oddajo knjige. Komur je torej mar proeviti kulture in napredek dobre stvari, naj se nekoliko žrtvuje!

Rimske Toplice. Letošnje leto je bilo v Rimskih Toplicah zelo veliko gostov letovičarjev, med njimi več odličnih politikov: Izmed Srbov je bil tukaj Stojan Profič, izmed Hrvatov pa dr. Simrak in Radič. Dne 7. avgusta pa se je vršil tukaj velik orlovski tabor celjskega okrožja. Letos se je ustanovilo tukaj tudi Prostovoljno gasilno društvo, kateremu želimo obilo uspeha, a malo dela pri požarih. Dne 30. oktobr lanskega leta je tukaj pogorela vas Ogeče, pogorelci so prosili po poslaneih Samostojne kmetijske stranke za državno podporo. Prejeli so 20.000 K. Ta znesek se je zdel enemu izmed pogorelcev premalenkosten in je pisal g. ministru Puclju, češ, da ne veruje več v pravičnost uprave! Gospod minister Puclj mu je odgovoril, da je po Srbiji vse razrušeno, da je tam doli bolj potrebno dajati podpore. Tukaj imamo večkrat tuje goste uzmoviče, kateri kradejo perilo, obleko in tudi denar, jih sicer orožništvo zasleduje, a največkrat brez uspeha. Torej pozor!

Smartno v Rožni dolini. Nad vse hudobnemu hinavskemu dopisniku „Novo Dobe“ svetujemo, družbenice, ki smo mu posebno pri srcu, da naj on fotografira kratko krilce in kakega v pesman slavljene junaka — samostojneža, ter s takimi slikami dela kšefte, naših prestrihanih oltarjev pa naj ne skrni. Sicer mu pa na vse njegove hudobne in neumne dopise od govarjamo samo to, da se za vse njegovo bevkanje zmenimo ravno toliko, kakor če nas oblaja kak kosmatin na vasi.

Dobrna. S 1. novembrom t. l. se je otvorila na Dobrni nedeljska kmetijska šola, ki traja do Velike noči. Namen te šole je kmetijsko ljudstvo vežbati v prvi vrsti v rokotvornem pouku. Moški pletejo jerbace, kose, napravljajo krtače, metle, vile, grablje, in se vadijo v raznovrstnih ročnih delih, ki jih danes tako primanjkuje. — Ženske krpajo stare obleke, šivajo in pletejo, pridejo na kolovratu. Med delom se vrše strokovna predavanja in sicer: kmetijski računi, o gospodarstvu sploh, t. j. živinoreja, gnojenje in vrtnarstvo, sadjarjeva itd. Posebno se je prvotno naglašal pomen kmetijskega stanu. Kako veliko privlačno silo ima ta nova na Dobrni zasnovana učna metoda, kaže dejstvo, da obiskuje danes to šolo 40 moških in čez 60 ženskih šole odraslih. Najbolje plačilo predavatel'ema pa je vsestransko zanimanje kmetijskega prebivalstva.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pravedni Senteprani, ki še dajo nekaj na šolsko naobrazbo svojih otrok, mislijo prirediti na Sv. gorah zahvalno romanje, ker jih je vendar rešila višješolska oblast učitelja-demokrata Gostinčarja. G. Gostinčar odide za nadučitelja v Loko pri Zidanem mostu. No, Ločanom želimo dober tek, ker bodo dobili v osebi g. Gostinčarja preiskusnega lovca na vso zverjad na suhem, v zraku ter pod vodo, spretnega pivca, a učitelja, ki je goreč zagovornik analfabetov. V St. Petru ne žaluje za njim nikdo, še preselili ga bomo brezplačno, v znak hvaležnosti, da bi nikoli več ne pogledal v St. Peter. Za Gostinčarjem žaluje samo naš g. dohtar, a ta njegova žalost je političnega izvora, ker se bo skrčila z Gostinčarjevim odhodom Sentepranske demokratska trojica na dva: dohtarja in njegovega sinka.

Loka pri Zidanem mostu. Ne bilo bi prav, če bi po svetu nič ne zvedeli o prvi naši orlovski prireditvi, ki se je tako lepo vršila, najbolj po prizadevanju živahnega mladeniča Simona Volarič. Vrli fantje so postavili lepe savoroke, pridna dekleta so priskrbeli veliko vencev, vaščani so izobesili slovenske zastave. Vse je bilo slavnostno veselo. Zjutraj je bil pozdrav in sprejem gostov na železniški postaji, potem obhod po vasi. Služba božja je bila pod milim nebom pred misijonskim križem. Pred sv. mašo je domači g. kaplan Vinko Močnik v navdušenem govoru spodbujal mladino k čednostnemu življenju da bo srečna in vesela. Popoldne se je na prijaznem hribcu nad vasjo vršil prvi orlovski tabor, ki ga je vodil Ivan Jurman; kot govornika sta nastopila g. Karel Oberžan in Jakob Aleksič, ki sta v krasnih besedah občinstvo navduševala za vero in domovino. Velikanska množica ljudstva iz bližnjih in daljnih vasi je pokazala svoje zanimanje za Orle. Potem je sledila javna telovadba Orlov in Orlic in naraščaja. Sijajno so nastopili bratje Orli iz Radeč, iz Hrastnika in Rajhenburga. Gledalci se niso mogli načuditi spretnosti telovadcev. Ljubko je bilo gledati nastop domačega naraščaja. — Telovadišče je bilo zelo spretno prirejeno, s postrežbo dobro preskrbljeno. Ves dan, to je pri obhodu, pri službi božji, pri telovadbi, je vztrajno sodelovala orlovska godba iz Radeč ob Savi. Cele prireditve ni nihče motil. Tudi zgube ni bilo, ampak celo dobiček za orlovski odsek. Vse se je lepo vršilo. Bog živi!

Dol pri Hrastniku. V nedeljo, dne 13. t. m., je imela pri nas javen shod narodno-socialistična stranka, na katera je prišlo, reci in piši: 7 oseb. Na shodu je govoril nek Dobovišek, ki je v svojem govoru napadel demokrate, hvalil program komunistov, ter hvalil narodnost lasne stranke, sklepno pa pobijal klerikalnega zmaja — črge nesreče ni bilo.

Brežice ob Savi. Dne 15. nov. se je poročila Nežka Habinc s kretnikom južne železnice Antonom Milavo. Poroča se je vršila pri Mariji Pomagaj na Brezjem. Nevesta je hčerka našega odličnega in odločnega pristaša Maksa Habinc, posestnika in občinskega odbornika v Brezini. Nevesta sama je bila članica Marijine dekliske družbe, članica Kaf. slov. izobražev. društva ter odbornica orliškega krožka. Mlademu paru želimo obilno srečo in božjega blagoslova mnogo, mnogo let!

Sedlarjevo. Zalostni so naši vaščani, a ne radi slabe letine in visokih dač, ampak ker se je podrl v Sotlo njihov rotovž — občestne rante, na katerih so že od nekdaj reševali Sedlarci vsako politično vprašanje notranjega in zunanjega značaja ter pomona. Rante so strohnele in njih preostanki so ušli v Sotlo. Sploh pa je Sotla pod Storovim mlinom tako spodjedla cesto, da jo bodo morali prestaviti za vas in potem bodo Sedlarci — brez rant, brez ceste in bodo imeli še samo kot Lemberžani svojo gmajno Po vojski ter preobratu so se razmere povsod v Evropi spremenile, torej tudi v Sedlarjevem ob Sotli, kjer ni več rant, pa tudi ne bo kmalu več — okrajne ceste.

Runeč pri Veliki Nedelji. Pri nas je bil blagoslovljen lep križ, ki je last zakonskih Kumer. Križ je postavila Kumerjeva družina v hvaležen spo-

min vrnitve dveh sinov iz vojne. Starjši sin Janez je bil kot četovodja za sut s svojimi tovariši od granate. Od nesrečno zasutih žrtov je bil še pravočasno in živ odkopan Kumerjev sin Janez in še en vojak, vsi drugi pa so postali žrtvi smrti. Blagoslov tega lepega spominskega križa se je izvršil na slovesen način in med obilno udeležbo sosedov.

Lepo darilo za Miklavžovo in za Rožič. „Klaverjev koledar 1922.“ Ima poučno in zabavno vsebino, lepe afrikanse povestice in slike. Stane samo 5 K, pri naročbi 12 izvodov damo ene ga povrhu. Vsem prijateljem misijonov, kršč. družinam, Marijinim družbam in drugim družinam ga toplo priporočamo. — „Misijski koledarček za leto 1922.“ Letos prvič izšel. Poučna in zabavna vsebina, nalašč za otroke. Lepe zamorske povestice, mešane s slikami, bodo vzbudile v mladih srcih duha požrtvovalnosti, katerega svet danes tako malo pozna. Vnele ljubezen do sv. vere in za ošev duš naših še poganskih bratov. Stariši, učitelji in vzgojitelji ne morete napraviti otrokom večjega veselja, kot če jim naročite ta lepi novi koledarček! En izvod stane samo 3 K, pri naročbi 6 izvodov skupaj eden povrhu. Oba koledarja se dobata pri družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, M. Klavčičeva ulica 3.

Orlovski koledarček je dotiskan. Zlede lepe vseave, primerne žepne oblike in izbrane vsebine naj ne bode člana orlovske organizacije, ki bi si ga ne preskrbel. Naroča se samo pri Orlovski podzvezi v Ljubljani, Ljudski dom II.

Iz celega sveta.

Zavarovanje poljskih delavcev je bilo sklenjeno na mednarodni konferenci v Svici. Vse države bodo pozvane, naj sklenejo nemudoma zakon o zavarovanju poljskih delavcev za starost bolezen ali onemoglost.

15 letni morilec. Londonski listi poročajo o strahovitem umoru, ki se je izvršil v londonski okolici. Neki 15 letni deček je umoril dve deklici, eno z devet, drugo z 11 leti. Morilec je svoj čin priznal takoj in to radi tega, da bi ga čimprej obsodili na smrt. Ubijal je baje iz samega veselja nad ubijanjem.

13 let ponarejeval papirnate bankovce. V Pragi so pred kratkem zaprli nekega fotografa Friderika Cerny, ki je sam priznal, da že 13 let ponareja papirnate bankovce. Že leta 1903 so začeli krožiti v prometu 100 kronski papirnati bankovci, ki so bili takoj mojstrsko dovršeno ponarejeni, da bivši avstro-ogrski banki ni preostajalo ničesar drugega, nego, da jih je morala nemudoma umakniti iz prometa. Policija cele monarhije je bila na nogah, da bi izsledila dovršenega mojstra, ponarejevalca teh bankovcev, toda vse zastoj. Kmalu na to je začel ponarejati papirnate bankovce po 20 K. Tudi ti bankovci so bili ponarejeni tako izborno, da so jih mogli od pravih razločevati samo izvežbani bančni uradniki. Tudi bankovce po 20 K so morali nemudoma spraviti iz prometa. Koj na to so se pojavili v prometu ponarejeni 2 kronski bankovci. Ker so bili tudi ti bankovci tako ponarejeni, je oblast prišla do preprčanja, da se nahaja ponarejevalec vseh teh bankovcev nekje na Češkem, bržčas pa v Pragi. Cerny je na to kar zaporedoma ponarejeval vse naslednje izdaje 100 kronskih, 20 kronskih in 2 kronskih bankovcev, ne da bi ga mogli izslediti. Po prevratu je pa začel ponarejevati čehoslovaške 100 kronske bankovce in tudi koleke. Pri tem je imela vlada čehoslovaške države ogromno škodo, ker je morala vsako izdajo papirnatih bankovcev zopet kmalu umakniti iz prometa ker so se vselej pojavili izborno ponarejeni bankovci. Ves trud, priči na sled ponarejevalcu, je bil brezuspešen in le slučaj je nanesel, da so mu po 13 letnem nemotenem delovanju prišli na sled. Meseca avgusta t. l. sta se kopala dva učenca v Moldavi pri Pragi. Pri kopanju sta trčila v vodli na nek trd predmet. Potegnila sta zavoj iz vode in našla v njem celo vrsto bak-

renili plošč, s pomočjo katerih je nek-
 čisto iste rabil v svrhu ponarejanja ban-
 kovcev. Po dolgem preiskovanju plošč
 so dognali, da je eno tako bakreno
 ploščo izdelala ameriška tvrdka Lowy
 v Filadelfiji. Praška policija je na to
 vprašala ameriško policijo, kdo da je
 naročil to ploščo. Pred dnevi je dobila
 obvestilo, da jo je prejel fotograf Fri-
 derik Cerny v Pragi. Sedaj se je pa
 začela hišna preiskava pri Cernyju.
 Našli so v njegovem stanovanju celo
 vrsto ponarejenih bankovcev. Cerny
 je sam priznal, da je v teku 13 let po-
 naredil 370 avstrijskih bankovcev po
 100 K, več sto po 20 K ter celo vrsto
 čehoslovaških bankovcev. Vprašan po
 vzroku, zakaj da je vrgel v ovoj za-
 vite bakrene plošče v reko Moldavo,
 je izjavil: Slišal sem, da bodo od hi-
 še do hiše popisovali zaloge živil,
 vsled česar sem skrnil v vodo plošče.
 Nadalje so ga vprašali po vzrokih,
 vsled katerih je ponarejeval papirna-
 še bankovce, ko bi se vendar kot foto-
 graf lahko preživljal s svojim zasluž-
 kom. Na to vprašanje je Cerny odgo-
 voril: Ponarejeval sem bankovce samo
 vsled tega, da dobim sredstev, v
 svrhu nadaljevanja svojih študij, da
 vsvarim izum, ki bo v bodoče onemo-
 gočal ponarejanje bankovcev. Skozi 13
 let sem se bavil z izumom in še le se-
 danj se mi je ta izum popolnoma po-
 sprečil. Večkrat si še nisem privoščil
 potrebne jedi in pijače v trenutku, ko
 sem popolnoma dovršil svoj izum, sem
 bil zasačen. Pri nadaljnjem zaslišanju
 je Cerny svoj izum obrazložil izve-
 dencem, ki so dognali, da je nepre-
 cenljive vrednosti, kajti v bodoče bo
 izključeno vsako uspešno ponarejanje
 bankovcev. Policija je izumitelja in
 mojstrskega ponarejevalca Cernyja
 izročila praškemu kazenskem so-
 dišču.

Koliko bankovcev kroži v Avstriji?
 „Prager Presse“ piše: Iz Dunaja
 poročajo, da je avstro-ogrška banka
 vrgla za 4 milijarde novih bankov-
 cev v promet. Sedaj kroži v Avstriji
 za 95 milijard bankovcev, sigurno pa
 se bo to število zaokrožilo na 100 mi-
 ljard.

Devet dni je ležal mrtev v hotelu.
 Povodom izbruha stavke hotelskega o-
 soblja v Berlinu beležijo listi zanimiv
 slučaj z nekim Abrahamom v. Scheidt
 kateri je stanoval v nekem hotelu ter
 se sam postrežboval. Strajk je kmalu
 prenehal in oboje je pričelo zopet de-
 lovati. Abrahama so našli v svoji so-
 lojni mrvega. Umril je 1. novembra, na-
 šli so ga pa šele 10. novembra.

Nedolžno ustreljen. Ko so Nemci
 leta 1914 bombardirali trdnjavo Mau-
 beuge, je granata eksplodirala na
 dvorišču kovača Strinelle ter zrušila

golobinjak. Golobi so — kar je narav-
 no — odleteli, Strinella pa so areti-
 rali, češ, da je golobe pismošose po-
 slal z različnimi informacijami k sovraž-
 niku. Mislilo se je, da bo Strinelle
 pred vojaškim sodiščem zamogel svo-
 je nedolžnost dokazati. Na veliko raz-
 očaranje pa ta človek v teku preiska-
 ve ni izustil ni ene besede. Se i-
 stega dne so ga obsodili na smrt. Ju-
 stifikacijo so izvršili proti večeru. —
 Drugi dan so Nemci zasedli Maubeu-
 ge. Po premirju je pokojnikova žena
 zahtevala revizijo procesa. Ponovna
 preiskava je dognala, da je bil Stri-
 nelle po nedolžnem ustreljen in da se
 svojčas radi duševne pobitosti ni mo-
 gel zagovarjati. Njegovo truplo so ne-
 davno izkopali in prepeljali v domovi-
 no, kjer so ga pokopali z vojaškimi
 častmi.

Cerkve in zvoniki se rušijo. V
 Nemčiji je pred par dnevi divjal stra-
 šen vihar, ki je nekaterim pokrajinam
 prizadejal obilno škodo. Med drugim
 se je zrušil zvonik v Eschu ravno v
 času, ko je šolska mladina v cerkvi o-
 pravljala popoldansko pobožnost. Se-
 stero otrok je ubilo pri priči, veliko je
 ranjenih. Do nesreče je pršlo radi te-
 ga, ker je učiteljica ostala — radi
 burje z otroci dalje časa v cerkvi. —
 Istotako se je zrušila katedrala v Bo-
 ulogni. Škoda je ogromna.

**Strašen zločin iz socialne mrž-
 nje.** Nedavno je v pariškem hotelu
 Royal izvršil neki natak strašen u-
 mor iz socialne mržnje. Mirno, brez
 vsake razburjenosti je ustrelil proti
 elegantno oblečenem zakonskem paru.
 Gospod je bil takoj mrtev, dama je pa

težko ranjena. Po izvršenem atentatu
 se je hotel ustreliti. To mu ni uspelo,
 ker so ga pravočasno aretirali. V to-
 ku preiskave je izjavil, da sovražni
 človeško družbo, ker je za časa vojne
 ležal v strelskem jarku, sedaj si pa
 ne zasluži nihi toliko, da bi se preži-
 vel. Zato je sklenil, ubiti kakęga bo-
 gataša, nato pa samega sebe.

Smešni doživljaj danskega
 kralja. Čuden slučaj se je pripetil dan-
 skemu kralju ob priliki njegovega po-
 tovonja na Grönland. Ko se je kral-
 jevska jahta (jadernica) približevala
 obali, se je pojavila na odprtem morju
 mala pika. Vsi so segli po daljnogled-
 nih da vidijo, kaj plava na vodi in v
 veliko začudenje so zagledali osam-
 ljen čolnič, v katerem je sedel človek.
 Kralj je mislil, da gre za kako ne-
 srečo. Jadernica je na njegovo povelje
 odpeljala proti čolniku. Na njem so na-
 šli sestradanega Eskimovca; kralj ga
 je vzel na svojo ladjo, dali so mu naj-
 boljše hrano in ga obilno obdarili. Ko
 so dospeli na kopno, je kralj opisal
 ves slučaj danskemu komisarju ter ga
 vprašal, kdo je ta človek. Moj Bog!
 — je vzkliknil komisar prepričan —
 ta človek je pobegnil iz ječe, ukradel
 čolnič in odplaval na morje. Mi smo
 mislili, da je utonil.

Ruski pisatelj Maksim Gorki je
 napram poročevalcu lista „Svenska
 Dagbladet“ izjavil glede trenutnega
 položaja v Rusiji sledeče: Pomenilo bi
 propast boljševiške misli, ako bi dan-
 nes v Rusiji segali po starih državnih
 oblikah. Sicer je res, da smo preost-
 ro in preneglo nastopali. Narodna
 skupščina je zaenkrat v Rusiji, nemo-

goča ker plantijo na vseh koncih in
 krajih nemiri; težko je, da bi razen
 boljševikov, katerakoli stranka prišla
 na površje. Samo boljševiki imajo vol-
 jo in vztrajnost do dela. Največji so-
 vražnik Rusije je danes glad in uver-
 jen sem, da se ga bo le težko ubrani-
 la. Na pomožno akcijo Amerikanca
 Hooverja ne gradimo nikakih upov.
 Kdor nam je ponudil blagodarno roko
 — kakor n. pr. Švedska, zasluži is-
 kreno hvalo, vsekakor pa je ta pomoč
 — kapljica v morje. Francija odlaga s
 pomočjo pod različni pretvezami. V
 tem času pa umira na tisoče nedolž-
 nih otrok. Neizmerne nesreče in bede
 vam ne morem opisati. Rešili bi Ru-
 sijo edinele združeni Amerikanci in
 Evropejci. Pričakovati je, da bo letos
 velik del ruskega prebivalstva zapal-
 del zimski bedi!

Zenska osveta. Ameriški senator
 Watson je te dni izrekel nekoliko ne-
 previden govor, v katerem je zatrje-
 val, da so ameriške gospodične, ki so
 se kot sestre Rdečega križa udeležo-
 vane na evropskih bojiščih, vse pre-
 več in ves čas ljubimkemale z oficirji.
 Ta govor je izzval v amerškem žen-
 skem svetu burjo ogorčenja. Obupan
 senator je dobival od vseh strani gro-
 zilna pisma. Plesalka Miss Cynthia
 Perot katera se je vrnila ravnokar iz
 Pariza, mu je pisala to le pismo: Če
 vas še ni nobena boljševiška strežnica
 prečepila z bičem, pridem sama v Wa-
 shington in bom to osebno storila. In
 res, odkar je prejel senator to pismo,
 ga vedno spremljajo policijski agenti,
 ki ga čuvajo pred žensko maščeval-
 nostjo.

Zbirajte za „Tiskovni dom“!

Širite „Slovenskega Gospodarja“!

Zahvala.

V soboto, dne 19. novembra zjutraj je po dol-
 gi bolezni, katero je prenašala Bogu vdano, umrla,
 previdena s sv. zakramenti za umirajoče v starosti
 58 let naša draga žena, mati, tašča ozir. stara mati,
 gospa.

Marija Ferk roj. Kopše,
 gostilničarka pri »Plzenakem viru« in hišna po-
 sestnica.

Tem potom se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
 prijateljem in znancem, ki so drago pokojno v
 pondeljek, dne 21. nov. spremljali k večnemu po-
 čitku na Pobrežje. Prisrčna hvala za vse izraze
 sočutja, prav posebno pa g. dr. Urbaček ml. za
 zdravniško pomoč.

Maribor, dne 21. novembra 1921.

Rodbini Ferk-Rogina. 794

789

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem so-
 rodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskren-
 o ljubljena soproga, mati, tašča, stara mati, se-
 stra in ljubljena gospa

Uršula Kmecl,
 posestnica

danes po dolgi, mučni bolezni previdene s svetimi
 zakramenti v 73. letu mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v nedeljo,
 dne 20. nov. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti
 na okoliško pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več
 cerkvah.

Blago pokojnico priporočamo v molitev.

Celje, dne 18. novembra 1921.

Franc Kmecl, soprog, Marija Jagodič roj. Kmecl,
 hči, Vida, Boris, Marijanček, vnuki, Jos. Jagodič,
 zet, Matevž Kmecl, svak, Ana Zupanc, sestra.

Ženski zdravnik in porodničar
Med. univ. dr. France Toplak
 bivši večletni sekundarij dež. bolnice v Ljubljani, elève-o-
 perater vseučiliške ginekološke in porodniške klinike prof.
 Pithe v Pragi
 ord. od 11—12 in od 2—4 (razv. nedelj in prazn.)
 745 **Maribor, Glavni trg 18.** 1—3

Kupi se vsaka množina rumenega
 in belenega
čebelnega voska.
 1—3 Posudbe z vzorci na 788
Dolničar & Richter
 tovarna večjih izdelkov
 Ljubljana, Karlovska cesta 2.

OBLEKO.
 Priprave in šnejsa. Točno in so-
 lidno delo. Dobro blago. Cenoje
 kakor kjerkoli, samo pri:
 Alejsiju Arbetter v Mariboru
 Dravska ulica št. 15 (pri starem
 mostu). 7—10 581

Poziv. S tem se postavlja
 Cecilija Norak, roj.
 9. decembra 1903 v Zakenbercu,
 občina Donačka gora, sedaj služočja
 nekje v okolici Maribora, da se
 radi nekoga denarja nemudoma
 zgleda pri podpisnem šupanstvu
 ali pa še boljše, naravnost pri
 njemem varuha Blažnu Bgček, po-
 sestniku v Zakenbercu. Šupanstvo
 Donačka gora pri Regaten, 20. no-
 vembra 1921. Za šupana: Joško
 Mikuš. 790

Dober prijatelj
 — dobra knjiga v vsako hišo! —
 Ker so knjige drage, jih je težko
 kupovati. Kake pridetne z malimi
 stroški da ceneda štanaja Van po-
 jasni Jaako Lavričev, pošao le-
 žeše, Maribor 1. Znamka za od-
 goror. 786

Nagrada 2000 K
 tistemu, kdor mi preskrbi dobro
 idošo gostilno v našem. Naslov
 pove uprava lista. 1—2 798

Posestvo 4 orale proda
 Franc Koroza
 pri Sv. Miklavžu 48, Hoče. 791

Še eno izredno žensko
 moč poslovodkinjo
 (cuharice imajo prednost) sprejma
 s 1. decembrom v službo Gospo-
 darska zadruga v Ormožu. 787

Želim iti na gospodinjstvo k
 dobremu gospodarju.
 Stara sem 38 let. Židovska ulica
 št. 1, pri J. Murkovič. 788

Lepo posestvo
 v Drobtišci (Protzgersdorf), 56
 oralev, med temi 22 oralev gorca,
 ostalo njiva, travniki, sadovnjaki
 itd. 40 glav živine in vse potrebne
 premišine. Proda: Jazoz Probst,
 v Drobtišci (Protzgersdorf) p.
 Apače pri Račgani. 1—3 787

Razpis. Razpisuje se služba
 občinskega tajnika
 v občini Okolica Konjice. Plača
 po dogovoru. Prošnje, s spriče-
 vali opremljene, se naj vložijo
 do 15. decembra 1921 na naslov
 podpisane župana. Prošnjiki,
 ki imajo še kake druge mož-
 nosti, imajo prednost. Občina
 Okolica Konjice: Anton Toman,
 župan. 1—2 770

Učenec sa trgovina s me-
 ša dim blagom na
 doželi se sprejme takoj pod ugod-
 nimi pogoji, biti mora čez 14 let
 star in dober računar. Naslov v
 upravi lista. 784

Dekla pošena in pridna se
 sprejme pri g. Lovrec
 v Miklošičev ulici 2, Maribor.
 Predstava vsak dan od 12. ure na-
 grej. 782

Velik štedilnik
 (šparherd) za proda. Štebih, Po-
 bršnje ob Dravi 5, Maribor. 780

Proda se veliko posestvo,
 ki meri pribli-
 žno 48 oralov, ki obstoji iz zida-
 ne hiše z opeke pokrite; gospo-
 darsko poslopje v dobrem stanu,
 kozoje; pri vinogradu klet in pra-
 še, veike njive in travniki se lah-
 ko radi do 10 glav živine, lep sa-
 donosnik vsake vrste sadja in ve-
 lika hosta; cena 800.000 K; od-
 železniške postaje št. Jur ob juž-
 žles. eno uro hoda. Več se poizve
 pri Francu Pader, kmet v St. Ja-
 kebu pri št. Jeriju juž. žel. 1-2575

Divjačino, perutnino, jajca, sirova
 maslo, kupuje vselej po današnjih
 cenah Viljem Abt, Maribor, Kej-
 žarjeva ulica 8. 1—4 754

Mia se išče v najem s nekaj
 samljilšom. Naslov v
 upravi lista. 1—3 751

Kot lovec želi vstopiti v
 službo na
 Hrvatskem ali v Slavoniji na kako
 graščino ali veleposstvo mlad
 maš, 28 let star, oženjen s enim
 otrokom. Posudbe je nasloviti na:
 „J. V.“ pošao ležeše, Sv. Lenart
 v Slov. goricah, štajersko. 2—3 738

Kolarskega pomočnika
 na fiao
 delo sprejemam. Imam več različnih
 vozov na pred j, iste izdelujem
 po naročilu. Izdelovalna rasah
 vosev. M. Lešar Dragomelj p.
 Domžale. 1—4 773

Proda se vinograd sato-
 nosnik, njiva,
 in zidana hiša in gospodarsko po-
 slopje, v Črmljenčaku pošta Sv.
 Rupert Slov. gor. 90.000 K.
 Naslov se izve v upravnistvu Slov.
 Gospodarja. 1—2 781

Učenec kmečkih starišev,
 se sprejme v Ma-
 riboru. Naslov v upravi. 781

Kupim romane,
 „Črni Jarji“ in „Živa pokopana“
 Časa po dogovoru. Posudbe je
 poslati na naslov: Simon Volarič
 Leka rri Zidanem mostu. 1—2
 771

Suhe gobe
 in ržene rožičke
 kupuje trgovina s
 semeni
SEVER & KOMP. Ljubljana,
 8—10 579

Zaloga pohištva
Karol Preis
Maribor, Gosposka ulica 20
 (prej trg. hiša Pirchan.)
 Spalnica, jedilnica, gospodske sobe,
 klubgarniture, pohištvo iz mehkega
 lesa, kuhinjsko pohištvo, železno
 pohištvo, vložki, modroce, stolice,
 posteljno perje, preproge, podobe,
 zrcata, gradl za modroce, platno,
 blago za pohištvo, linoleum i. t. d.,
 : po izvanredno znižanih cenah. :
 Svoboden ogled, vsakdanja vanjska razpošiljatev.
 Ceniki brezplačno. 583

Srebrne krone, kakor tudi
 zlat denar kupi po naj-
 višji ceni
Avgust Wapper,
 zlatar v Mariboru,
 Stolna ulica 1 (Domgasse).
 Za vprašanja je priložiti
 znamko za odgovor. 648
 1—3

Plačam
 boljše kakor povsod
 srebrni in zlati denar
Ilgerjev sin
 urar v Mariboru, Go-
 sposka ul. 2 755

Več lesnih strok.
delavcov stolarjev, stru-
 garjev, misarjev, misar-
 jev in parketnega predelavca, ki
 je vajen vseh parketnih strojev,
 sprejme v trajno delo podpisana
 tovarna. V poštev pridejo samo
 večšči in stalni delavci s dobriimi
 izkazili. Pisemna in ustmena pri-
 jave, opremljene z natančnimi po-
 datki o družinskih razmerah in
 dosedanjih zaposlenosti, rojstnem
 kraju in starost na: RE MEC & Co.,
 tovarno-pogojnega pohištva, Du-
 plava pri Kamniku. 1—3 778

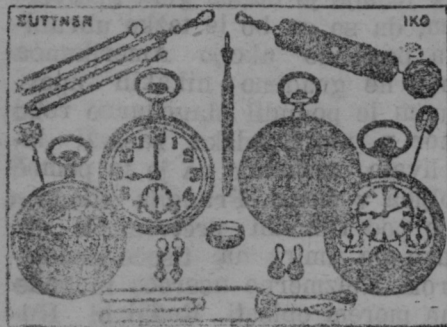
Proda se popolnoma železen
ročni mlin (Quetschmühle)
 z dvema jeklenima drobilecema
 za oljnate peške: bučno seme,
 mak i. dr. Mlin je še malo rab-
 ljen in uporabljen tudi za vodno
 silo. Več se izve pri lastniku
 Antonu Zavrlu v Starem Dvoru,
 pošta Radeče pri Zidanem mo-
 stu. 640

Denarjani
 draginja je velika, zvalček pa
 majhen. Kdor hoče z malim tra-
 dem gotovo do 100 kren na dan
 zaslužiti, naj pošlje v pismo svoj
 nastočen naslov in znamko za od-
 goror. 1—761

Josip Batič, Litija.

Vaša želja 742a

imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prihranite si popravljajanja in jezo. **NAJFINEJŠE URE** iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

NAROCNE URE. Bogata izbira verižic, prstanov, uhanov, naročnih predmetov iz zlata in srebra vsake 3-20 vrste. — Zahtevajte cenik s slikami od: **Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.**

**Najceneje kupiš in
:: najbolje ::**

v Cirilovi tiskarni v Mariboru

papir kancljijski fini in konceptni, pisemski, svileni (židani), prešani (krep), mapice, kasete, ovojni papir, vse najrazličnejše pisarniške potrebščine kakor: črnilo, peresa, svinčnike, radirke, ravnila. Molitvenike, rožne vence, svetinje, trgovske knjige; šolske potrebščine, razglednice.

Solidno. Točno.

Naznanilo. Cast mi je naznaniti cenj. občinstvu, da sem svojo gostilno «pri Angelju» v Vojašniški ulici št. 10 v Mariboru nanovo preuredila ter napeljala električno razsvetljavo. — Nudila bom cenj. občinstvu prvovrstna domača vina, izboren sadjevec ter vedno mrzla in topla jedila ob vsakem dnevnem času. Abonente na obilno in dobro opoldansko in večerno hrano sprejema po skrajno znižani ceni 12 kron. Za obilen obisk se uljudno priporoča. **Amalija Witzler, gostilničarka.**

Tisoče ljudi v vseh deželah uporabljajo že 25 let prijetno dišeč **Feller-jev „Elsafluid“ kot kosmetikum**

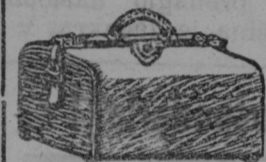
za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistečega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštino za vsakogar: 3 dvojnate ali 1 špeci-jalna steklenica 48 K.

ZA PRODAJALCE: 12 dvojn. ali 4 špec. steklenice 168 K, 24 dvojn. ali 8 spec. steklenice 280 K, 36 dvojn. ali 12 spec. steklenice 394 K. **POŠTINE PROSTO** na Vašo pošto. Kdor denar naprej, pošlje dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa oblič za kurja očesa 5 K in 750 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribjo olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja Elsa trg 341, Hrevaško. 741 a

CENIK

z več tisoč slikami konfekcij, čevljev, klobukov, perila, preprog, parfumerije, torbarskega, nožarskega, galanterijskega in kratkega blaga je ravnokar izšel. — Pišite še danes ponj, pošlje se vsakemu zastoj. — Izbera ogromna, cene čudovito nizke.

Veletrgovina in razpošiljalnica R. STERMECKI, Celje št. 300, Slovenija. 4-6 739

ANDROPOGON

najboljše sredstvo proti izpadanju las in brade razpošilja Baloh & Rosina, Maribor, steklenica 80 Kron. Poština se zaračuna posebej.

MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škatola K 36—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo ojačujoče sredstvo za bojne na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obče slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23. telefon 7-91.

Tvornica: NOVA GRADIŠKA

Vsem župnijskim uradom Slovenske Stajerske!

Podpisano stavbeno podjetje se uljudno priporoča za vsa stavbena dela v cerkvah, nove stavbe, popravila, prezidavanja, pozidavanja vseh cerkvenih poslopij, kapelic, podružnic, župnišč, društvenih domov in drugih poslopij. Izdelujem tozadevne načrte in proračune, ter dajem strokovna navodila po nizkih cenah. Na zahtevo obisk proti povrnitvi potnih stroškov. Naročujte za leto 1922 še sedaj pri

KOROŠEC DRAGOTIN, stavbeno podjetje v Braslovčah.

Uradna izjava.

Tvrdka Korošec Dragotin je v letu 1920 popravljala župno cerkev Sv. Mihaela pri Šoštanju. — Izmjenjava oboka v cerkvi je bila komplicirana ter se je vse delo pravilno in natančno izvršilo. — Kn. šk. župni urad Sv. Mihaela pri Šoštanju, 25. junija 1921.

Jos. Atteneder, župnik.

Izjava.

Stavbenik Dragotin Korošec iz Braslovč je l. 1921 pri tukašnji župnijski cerkvi in cerkvenih poslopijih izvršil raznovrstna popravila skrbno, tudi v malenkostih natančno, in okusno. Vse delo in popravilo splošno ugaja. — Župnijski urad Sv. Jedert nad Laškim, 9. julija 1921.

Jos. Lončarič, župnik.

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. Brzjavni: Merakl, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

Gospodarska ul. **PODRUŽNICA MARIBOR.** Soška ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizararski klej, pleskarski, slikarski in mizararski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERA KL“ Lak za pode. — Emajlni lak. Linoleum lak za pode. — Brunoline.

11-558

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Če greš v Maribor

si dobro
zapomni
to-le
številko

16

Glavni
trg,
kajti pri
tvrdki

FRANC MASTEK

kupiš res najceneje, najboljše, sukno, platno, hlačvino, svilene robe, baržun, pliš, plete, odeje, koče, perilo, pletenine, i. t. d. 1-700

Klobuke

zimsko perilo, čevlje, dokolenice (gamaše), dežnike, dežne plašče, copate, nogavice, torbice za trg, potov. košare in razno galanterijsko blago kupite najboljše in po zmerni ceni pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/1. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakove, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Znanstveno banke d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—

Daje trgovske kredite, eskoptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

581